

ECHO TYGODNIA

OTWARTE DLA KAŻDEGO, WOLNE OD CENZURY

24 strony

STAN WOJENNY TRWA

JEGO ZAWIESZENIE DOPUSZCZA PRZEŚLADOWANIE
DZIAŁACZY SOLIDARNOŚCI, ZSYLANIE BYŁYCH
INTERNOWANYCH DO KARNYCH KOMPANII,
BEZKARNOŚĆ ŻOMO, WOJSKA I MILICJI

NIE DAJMY SIĘ OSZUKAĆ JARUZELSKIEMU
BRÓŃMY NARÓD PRZED BEZPRAWIEM,
POPIERAJMY GO W WALCE!

DEMONSTRACJA W CZWARTEK
13 STYCZNIA 1983

PRZED KONSULATEM PRL
W TORONTO

O GODZ. 7 WIECZOREM

POLISH—CANADIAN ACTION GROUP
CENTRALNY KOMITET WETERANÓW
FEDERACJA POLEK

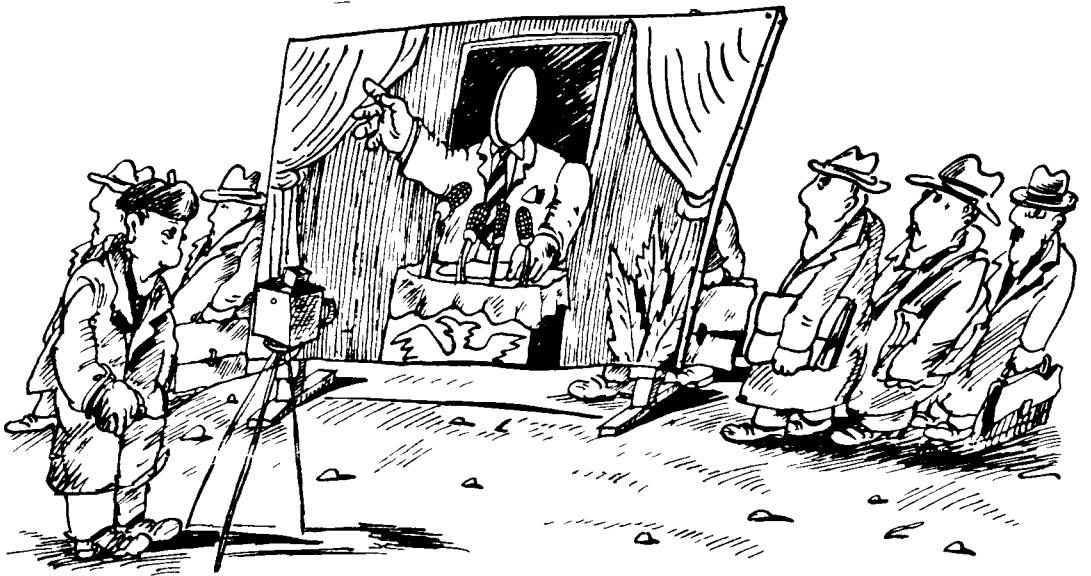
Stanowisko PCAG wobec formalnego zawieszenia stanu wojennego w Polsce

Wojna przeciw narodowi trwa, pomimo formalnego zawieszenia stanu wojennego. Świadczy o tym ustawa o przymusowej pracy i stosowanie kar za jakąkolwiek działalność demokratyczną. Zwalnianie z pracy, aresztowania oraz zsyłanie do karnych kompanii są jeszcze innymi przykładami brutalnych metod mających na celu ograniczanie podstawowych praw ludzkich. Nasz wysłək zmierzający do piętnowania junty oraz informowania kanadyjskiej opinii publicznej nie może ulec osłabieniu. Domagamy się kontynuowania sankcji i nacisków na rząd PRL oraz podnoszenia polskiej sprawy w ONZ i na konferencji w Madrycie, a także nie przyjmowania fikcyjnych, reżimowych związków zawodowych do Światowej Federacji Związków Zawodowych. Wszystkie formy nacisku na ZSRR i rząd PRL powinny być kontynuowane aż do czasu faktycznego rozpoczęcia dialogu ze społeczeństwem i zaprzestania represji.

Wzywamy społeczeństwo kanadyjskie i całą Polonię do poparcia naszego stanowiska

Zarząd Polish Canadian Action Group

WIELKI

A. KRAUZE 1981

Mimo zawieszenia stanu wojennego, w Polsce dokonuje się proces który można określić jako czystkę. Jest to czystka wśród artystów, intelektualistów i przywódców opozycji, która może się okazać bardziej niebezpieczna i może mieć bardziej dalekosiężne konsekwencje niż wszystko, czego byliśmy świadkami w bloku sowieckim od czasów Stalina.

Celem czystki jest przekształcenie Polski z kraju satelickiego w sowiecką kolonię. Przekształcenie dumnego, buntowniczego narodu w więźnia, bezsilnego, sparalizowanego lękami.

Junta wojskowa w PRL przystąpiła do kastrowania opozycji, do izolowania i skazywania na banicję wszystkich popularnych postaci stanowiących dla niej potencjalne niebezpieczeństwo. Chce się w ten sposób wykazać i zapracować na uznanie ze strony nowego kierownictwa sowieckiego.

Dla Polaków jest rzeczą szczególnie bolesną, że proces ten, najpewniej zainicjowany przez Sowietów, dokonywany jest rękoma ich własnych rodaków.

Nie jest wykluczone, że mały ułamek tych ludzi działa w

złudnym przekonaniu, że nie było innego wyjścia i że gen. Wojciech Jaruzelski miał tylko jedną drogę do wyboru - drogę posłuszeństwa wobec Moskwy. Liczba kolaborantów, opłacanych specjalnymi przywilejami lub pieniędzmi jest jednak wystarczająco duża, by wywołać wrażenie, że to sami Polacy zadają swemu społeczeństwu śmiertelny cios.

Przeprowadzenie czystki powierzono wicepremierowi Mieczysławowi Rakowskiemu, którego przez całe lata uznawano na Zachodzie za przedstawiciela liberalnego skrzydła partii komunistycznej. Jego biuro posługuje się najrozmaitszymi środkami.

W niektórych przypadkach informuje się osoby uznane za kłopotliwe, że nie mają żadnej przyszłości we własnym kraju. Pozbawia się tych ludzi pracy, odbiera się im kartki żywnościowe, prześladowuje się ich rodziny, ich dzieci pozbawia się możliwości zdobycia wykształcenia. Następnie przedstawia się im wielkoduszną ofertę paszportu zagranicznego pod warunkiem, że nie wrócą do kraju.

"Zachęcono" już do emigracji znaczną liczbę profesorów uniwersytetów, pisarzy, aktorów, reżyserów filmowych i innych ludzi kultury, pozbawiając w ten sposób Polskę przywódców życia kulturalnego. Wielu z nich nigdy nie przystosuje się do życia w krajach osiedlenia.

Inna metoda stosowana przez juntę to wcielanie do wojska. Po formalnym zawieszeniu stanu wojennego w dniu 1 stycznia znaczną liczbę mężczyzn i kobiet zwolnionych z internowania natychmiast wcielono do specjalnych jednostek wojskowych. Wiadomo, że w jednostkach tych dyscyplina jest niezwykle ostra, a praca cięższa niż w normalnych jednostkach. Powołani do tych jednostek nie wiedzą, jak długo przyjdzie im "służyć". Jest to po prostu inna forma internowania.

Reżim uderzył też w instytucje kulturalne odgrywające w Polsce istotną rolę polityczną. Zwolniono dyrektorów dwu dużych teatrów warszawskich, Teatru Dramatycznego i Teatru Narodowego, zamknięto Teatr

ciąg dalszy Str 6

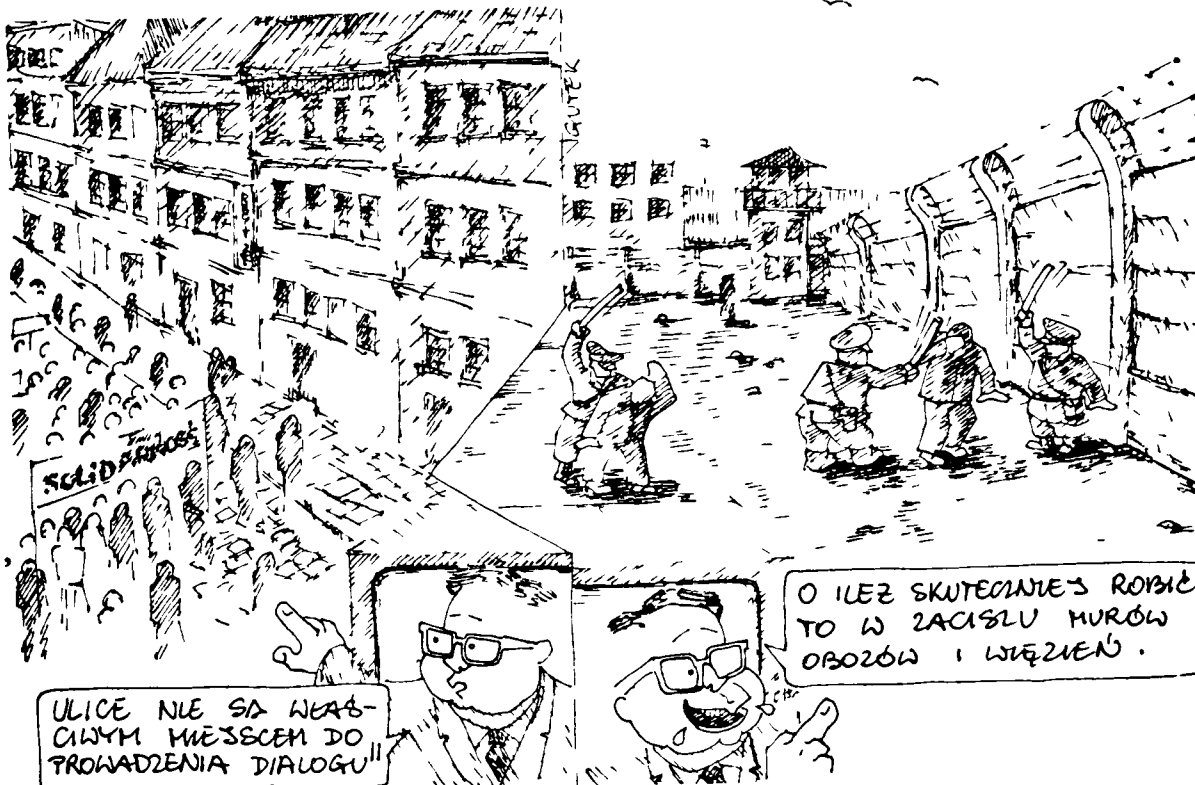

LISTA SKAZANYCH

- 58/KUNAT Janusz, 51-168 Wrocław,
ul Sołtysowicka 4/7,
członek Zarządu Regionu Dolnośląskiego,
pracownik etatowy Związku, aresztowany w
grudniu 1981, skazany na 2 lata pozbawienia
wolności za wręczanie ulotek żołnierzom
- 59/KWIATKOWSKI Zygmunt, Mąkoszyce, ul Kościelna 26,
skazany na 1 rok pozbawienia wolności z
zawieszeniem na 2 lata
- 60/LEWICKI J 67-200 Głogów, ul Galileusza 8/2,
hutnik w Hucie Miedzi w Głogowie, członek
komitetu strajkowego w hucie, chory na cukrzycę,
skazany 23 04 1982 na 1 rok pozbawienia wolności
za udział w strajku
- 61/LIPKA Stefan, 58-500 Jelenia Góra,
ul Karłowicza 19/38,
członek Komisji Zakładowej "Orzeł"/prawnik
przemysł odziszowy, zonaty, małe dziecko, skazany
na 1,5 roku pozbawienia wolności za organizowa-
nie strajku
- 62/MAGOLAN Zbigniew, 67-200 Głogów,
ul Wita Stwosza 4/4,
hutnik w Hucie Miedzi w Głogowie, zonaty, 1 dziecko,
członek komitetu strajkowego, skazany na 2 lata
pozbawienia wolności za organizowanie strajku
- 63/MARKOWSKI Kazimierz, Opole, ul Zubrzyckiego 13c/8,
pracownik Zakładów Koncentratów Spożywczych w
Opolu, przewodniczący Komisji Zakładowej, skazany
na 4 lata pozbawienia wolności za organizowanie
strajku
- 64/MĘKARSKI Włodzimierz, 51-111 Wrocław, ul Szyszki 22/1,
pracownik "Mostostalu" Wrocław, zonaty, syn 4 lata,
skazany na 4,5 roku pozbawienia wolności za
organizowanie strajku
- 65/MICHAŁOWSKI Błażej, 58-200 Dzierżoniów,
Osiedle Jasne 17a/12,
kierowca, pracownik PKS Dzierżoniów, skazany za
kontynuowanie działalności związkowej na 2 lata
pozbawienia wolności i 1 rok pozbawienia praw
publicznych
- 66/MIKLEJEWSKI Ryszard Jan, 59-200 Legnica,
ul Gwiazdka 15/6,
lat 33, zona chora na nerki, pracownik Zakładów
Przemysłu Dzierżniarskiego "Hanka" w Legnicy,
członek Zarządu Regionu i działacz samorządu
pracowniczego, skazany na 3 lata pozbawienia
wolności i 2 lata pozbawienia praw publicznych
za organizowanie strajku
- 67/MRÓZ Stanisław, 55-080 Kąty Wrocławskie, Sołnica 15,
pracownik "Polmo" we Wrocławiu, zonaty, dwoje
dzieci, skazany na 3 lata pozbawienia wolności
za organizowanie strajku
- 68/MUCHA Marian, 54-440 Wrocław, ul Rogowska 4/1,
zonaty, ojciec 3 letniego dziecka, skazany na
2 lata pozbawienia wolności
- 47/GÓRNY Henryk, 59-900 Zgorzelec,
ul Karłowicza 10/25
robotnik, kawaler, utrzymuje matkę, skazany na
3 lata pozbawienia wolności za kontynuowanie
działalności związkowej
- 48/GRABSKI Zdzisław, Jelenia Góra,
ul Mickiewicza 4/2
lat 23, pracownik "Chemitexu" w Jeleniej Górze,
skazany na 2 lata pozbawienia wolności i grzywnę
za kolportaż ulotek/wyrok 21 05 1982/
- 49/HANUSIAK Hubert, 54-438 Wrocław,
ul. Nowodworska 85/31
pracownik "Pafawag" Wrocław, członek Regionalnego
Komitetu Strajkowego w grudniu 1981, zonaty,
dziecko 13 lat, skazany na 3 lata pozbawienia
wolności i 2 lata pozbawienia praw publicznych.
- 50/HOFFMAN Jerzy, 58-350 Mieroszów,
ul Wałbrzyska 42,
pracownik Domu Kultury we Wałbrzychu, przewodni-
czący Komisji Zakładowej, zonaty, czworo dzieci
1, 11, 16, 19 lat, aresztowany 13 12 1981, "Trybuna
Ludu" z 20 12 1981/skazany 18 03 1982 na 4 lata
pozbawienia wolności za rozpowszechnianie fałszywych
wiadomości
- 51/IEKIEWICZ Wincenty, Wrocław, ul Sliczna 12/22,
zonaty, dwoje dzieci w wieku 4 i 12 lat, skazany
na podstawie prawa wojennego na 3 lata pozbawienia
wolności
- 52/JURKIEWICZ Jerzy, 67-200 Głogów,
ul. Andromedy 28/1,

Internowani

Grazyna Farmus

OPOWIEŚĆ PIERWSZA
(DOKOŃCZONA)

Jak się przebudził był taki słaby, że mu "tylko głowa latała"

Zona szukała go o tych dwóch tygodni "Co się dzieje - pytała na Komendzie - czy zdrowy?" O wszystko w porządku Nie wywozimy go do Wierchowa, bo nie mamy transportu - usłyszała Jak to nie macie - powątpiewała - tyle milicyjnych samochodów jeździ po mieście Nie mamy i już

Leżał, nie mógł się ruszać Rozpoznanie - wybite jądro kręgosłupa w kręgu szóstym, ogólne pobicie, wstrząs mózgu Z ucha lała się ropa - jakies uszkodzenie wewnętrzne

Na szczęście, może nie całkiem przypadkowe, nadawał się do ponownego internowania A tu akurat przyjechała Komisja Czerwonego Krzyża Natychmiastowe leczenie w klinice specjalistycznej, zdecydowała

Zona zobaczyła go na noszach Nadal nie mógł się swobodnie poruszać Szkoda zdrowia - tłumaczyli jej lekarze

Do kliniki jednak nie pojechał Jak tylko się komisja zabrała, wsadzili go do szpitala więziennego Cela ciemna Leżał w gorączce Tabletki, które dostawał jakoś nie pomagały Czuł się coraz gorzej

Lekarz mówił zonie, że nie wyleczy się bez badań specjalistycznych Nie mogli się naradzić, bo podczas wizyt cały czas pilnowali ich ubek

Ja za męża podpisuję - zdecydowała Poszła Od tego momentu oficer bezpieczeństwa prowadził ją od urzędu do urzędu, a jemu zaczęli podawać leki z RFN

W czerwcu złożyła podane Paszport zrobiono mu bez zdjęcia Jeszcze się wahał

W grudniu dowiedział się, że może emigrować

Ten paszport emigracyjny można wymienić na konsularny Czy będzie mógł odwiedzić Polskę - pytał A to zależy od zachowania - usłyszał "Jak się za dużo zagranicą nie będzie szumieć, to kto wie" "Dziobem za dużo nie kłapać"

Jest bardzo zmęczony i zaskoczony Kanadą, spodziewał się że jest tu lepiej, że jest lepiej imigrantom i lepiej im, byłym internowanym Siedzi w hotelu już trzeci tydzień - mieszkania drogie - chce znaleźć spokojny dom Może nauczyć się języka, choć nie jest młody, może być kierowcą Tylko, że nie długo nie usiedzi przez ten kręgosłup

Zona jest bardzo zaradna Córka już chodzi do dobrej specjalistycznej szkoły Czy w tej dzielnicy, tej tańszej są takie szkoły?

Czy będzie tu działał politycznie? Musi się najpierw rozejrzeć Te organizacje wszystkie nawet się bardzo nim nie interesowały Że więcej niż innymi emigrantami?

W takim biurze jak w Polsce Herbatę piją - człowiek czeka Pani mówi, że to może być lunch? Czy oni mi znajdą mieszkanie? W hotelu już ciężko wytrzymać Zdeprawowani przez tych emigrantów

* * *

Staje mi przed oczami ten hotel Popalone garnki, zepsute krany, dziury wypalone w dywanie Cała nieumiejętność, złość, niepokój zapisana w tym hotelowym pokoju Rozezłona Murzynka poucza mnie jak spuszczać wodę z muszli Byli tu tacy zrzędzi, co nie wiedzieli Nie, nie z Polski, skąs tam

Nie mam go czym pocieszać Bezrobociem, kupowaniem starych ciuchów w zatęchłych sklepach, szorowaniem garów po brudnych knajpach dzwiganiem taniego zarcia końca miasta, zasiłkiem dla tych co już nie mogą pracować Moze tym, że się żyje w wolnym świecie, że wszyscy możliwości, że dzieci będą żyły jak ludzie, że można i tu zrobić coś dla kraju

Wszystko będzie dobrze - mówię na pożegnaniu tak tu wszyscy w urzędach mówią - usmiecha się Co będzie dobrze?

W NASTĘPNYM

NUMERZE

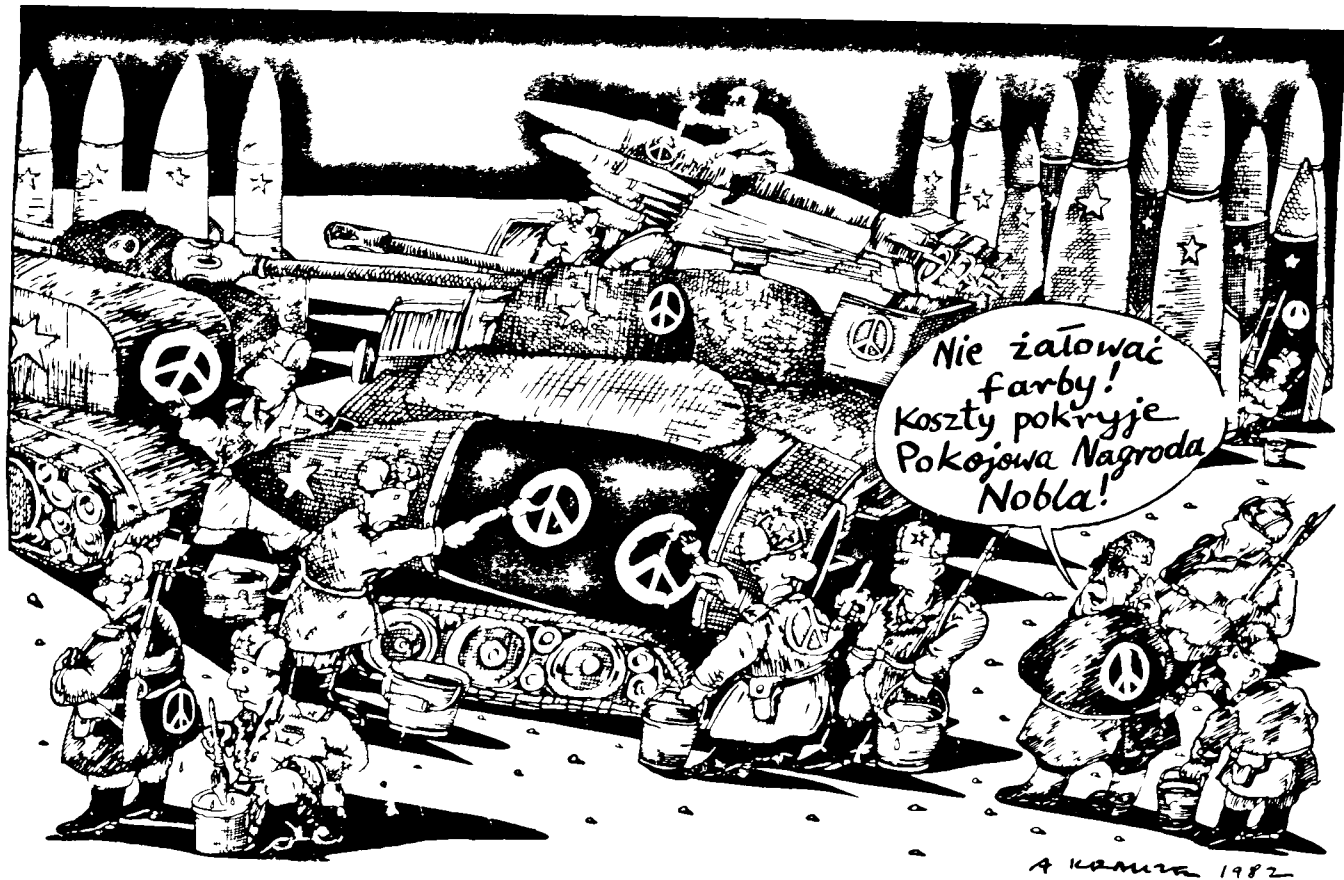
OPOWIEŚĆ DRUGA

Pacyfizm na zamówienie

Ostatnie dwa - trzy lata wniosły do historii naszej planety kilka nowych wojen i konfliktów, które były kolejnym dowodem na wyciągnięcie wniosków tak dla wojskowych, jak i dla przeciętnych ludzi niezainteresowanych problemami taktyki i strategii. Sprawa Falklandów, Afganistanu, "Solidarności" w Polsce czy wojny w Libanie ukazują jedno duże podobieństwo we wszystkich tych sprawach. Chociażbyśmy mieli najsluszniesze prawa i racje - jeśli nie ma za nimi dostatecznej siły - każdy silniejszy może je zniszczyć i podeptać - kazac nam mówić na czarne - białe i nieposłusznych karac! Nie nowa to sprawa w historii, lecz zdawało się, że po II-giej wojnie światowej ostygły drapieżcom zapęły na łatwe

zdobycze. W Kanadzie nie czujemy groźby utraty wolności. Nie wszyscy do końca zdają sobie z tego sprawę, że nie dlatego dzieje się tak, że świat jest już taki "kulturalny" - lecz dlatego, że potencjalni agresorzy boją się zaatakować Kanadę jako członka NATO. Wyobrazmy sobie, że Kanadę zaatakują zbrojne - powiedzmy uzbrojona po zęby Kuba. Bez pomocy NATO w krótkim czasie królową na znaczkach zastąpił by Castro. Świat narobiłby pewnie dużo krzyku, trochę więcej niż po Afganistanie - lecz czyżbyśmy z tego mieli. Wyobrazenie to jest na szczęście bardzo oddalone od rzeczywistości. Brytyjczycy nie brali poważnie możliwości ataku na Falklandy trzymając tam mało wojska, chociaż było to znacznie bardziej realne. Kanada niezbyt dba o swoje siły zbrojne. Podczas gdy ZSRR wydaje na zbrojenia 14-16% swego dochodu narodowego, USA 5,7%, Kanada obywateli się 1,7%. Jest to przedostatnie miejsce w NATO przed Luksemburgiem i często nazywa się Kanadę "pasażerem na gapę" w NATO. Mimo to największe cięcia w budżecie na przyszły rok dotknęły właśnie siły zbrojne.

Większość Polaków w Kanadzie nie trzeba przekonywać o konieczności rozbudowy samoobrony i groźby ze strony totalitarnego militarysty. Jest jednak bardzo niepokojące, że przeciętni obywatele Kanady nie rozumieją tego problemu i nie biorą realnie groźby ze strony ZSRR. Nie rozumieją tego, że ZSRR nie ruszy żadnego kraju póki nie ma szans na łatwe zdobycze, a spodziewając się łatwej zdobyczy okazji nie przepuści. Nie jest tu ważna jedynie realna siła, lecz również taka, jaką ją oceniają przeciwnicy. Zbyt niska ocena może się skończyć tragedią, tak jak to się stało w przypadku Falklandów. Wydając więcej kilka milionów funtów rocznie na garnizon na Wyspach w Brytania zapobiegłaby miliardowym stratom i międzynarodowej aferze.

Jakże krzywdząco w tym kontekście brzmią ataki niektórych dziennikarzy kanadyjskich na politykę Stanów Zjednoczonych w kwestii zbrojen "Rozsądny", niezbyt mocno lewicujący "obronca pokoju w świecie" z Kanady przytacza zwykle następującą argumentację: "Nie chcemy się zbroić, wojny nuklearnej i tak nikt nie przeżyje. Amerykanie chcą się zbroić - dobrze - ale czemu nas w to wciągają, nie mamy ambicji mocarstwa i kochamy pokój. Zatem nie pozwólmy im w Kanadzie testować swych rakiet i wyrzucmy z Kanady przemysł zbrojeniowy". Dwoje Kanadyjczyków z B.C. Bill i Barbara Curtis, uczestników wielu "pokojoych" demonstracji wyjechało w lecie ubiegłego roku z Kanady na "jakieś" zapomniane przez Boga i ludzi wyspy, gdyż w Kanadzie wydawało im się "niebezpiecznie". Okazało się wkrótce po ich wyjeździe, że o wyspach tych nie zapomniała Argentyna i że nie nazywają się Falklandy a Malwinas. Ciekawe czy państwo Curtis działają dalej aktywnie w ruchu "pokojoych" starając się o wyrzucenie garnizonu brytyjskiego z wysp.

Dobrze zdajemy sobie sprawę z tego, że czterdzieści lat pokoju w Europie mamy tylko dzięki równowadze militarnej. Wojny światowe zaczynały się wtedy, gdy jedna ze stron miała przewagę i widziała szansę wygranej.

Ruch "pokojoych" widzi te sprawy zupełnie odwrotnie. Rozbrojenie - to dla nich główny cel. Szczególnie nuklearne - bo to najstraszniejsza broń. Rozbrojenie tylko jednej strony. Cel ten dziwnie zbiega się z celem militarnym ZSRR. Pacyfisci mogą mieć bowiem wpływ na rozbrojenie tylko we

własnym kraju, oraz broń nuklearna jest to jedyna broń, którą państwa NATO mogłyby się skutecznie bronić wobec druzgocącej przewagi Rosji w broń konwencjonalnej.

Niepokojące jest, że ruch ten się nasila i jest wspierany nie tylko przez ZSRR. Ekstremiści dopuścili się aktu sabotażu wysadzając w powietrze jeden z budynków zakładu, gdzie budowane są systemy nawigacyjne dla rakiet. Niedługo potem przed zakładem odbyła się kolejna demonstracja żądająca zaprzestania tej produkcji w zakładzie Burmistrz City of Toronto. A Eggleton zapowiedział osobiste uczestnictwo w przyszłych demonstracjach. Będziemy to pamiętać temu, skądinąd sympatycznemu człowiekowi, w przyszłych wyborach. Pacyfisci dostali z City of Toronto 14 tys. dolarów na propagandę i jednego pełnoetatnego pracownika. Referendum na temat pokoju i wojny, typowo propagandowa akcja - było jak się okazuje niezbyt legalne i zostało utracone w Mississauga, Brampton, St. Catharines. Wielu lewicujących nauczycieli w szkołach organizuje spotkania z pacyfistami rozpowszechniając antyamerykańską propagandę w sposób zgola pasujący faszystom (Pytanie z mównicy, "Kto jest Twoim wrogiem" "Dzieci skandują" USA, USA").

Podstawowym prawem człowieka jest prawo do obrony własnej. Nie możemy jednak bronić się gołymi rękami wobec uzbrojonego napastnika. Jeśli jeszcze w tej chwili tej broni nie mamy i

któs chce ją nam odebrać, twierdząc, że jest niebezpieczna, mamy również prawo nie pozwolić na to. Jest w Toronto kilkadziesiąt tysięcy Polaków i ludzi innych narodowości z kra-

jów Europy Wschodniej dobrze znających komunistów. Nie możemy pominąć okazji do rozmowy wyjaśniającej innym Kanadyjczykom właściwe oblicze i niebezpieczeństwo jednostronnego rozbrojenia.

Mamy prawo domagać się od swych radnych i posłów, aby poprzez niewłaściwą politykę nie narazali nas na niebezpieczeństwo 1000 telefonów i listów do Eggletona. Dałoby mu

wiele do zastanowienia. Mamy prawo wymagać, aby nasze podatki nie szły na ten sam cel co komunistyczna propaganda, by nasze dzieci w szkołach nie musiały wysłuchiwać lewackich akademii.

Próbujmy w miarę naszych indywidualnych możliwości zahamować ten niebezpieczny trend w kanadyjskiej polityce póki nie jest za późno.

Tadeusz Niepokólczycki

SPIEWNIK OPORNICH -

Od Redakcji

Na prośbę czytelników otwieramy nowy cykl *śpiewnik opornych*. Zamieszczamy w nim teksty piosenek, które krążyły po Polsce w ostatnich latach, śpiewane na studenckich rajdach, podczas strajków na manifestacjach. Piosenki, które stały się nieodłącznym elementem kultury politycznej lat 80-tych. Nie zawsze cenzuralne i ugrzeszczone. Ironiczne i przekorne. Sądzymy, że warto ocalić je od zapomnienia, pomóc w skompletowaniu zaszytych fragmentów. Przybliżyć przekorny kraj. Prosimy czytelników o nadsyłanie tekstów i jeśli to możliwe nut znanych piosenek. Zamieszczamy teksty zarówno piosenek autorskich jak i powstałych bezimiennie.

ŻEBY PARTIA BYŁA PARTIA M Białolecki z Kabaretu "Pod Wroną"

Z głębi Azji, z mroków tajgi,
Z tułaczów odwiecznych, łagrów Czeki
Nasz rodowód, nasz początek
Hen, od Soso, Mao, Beru
Długi łańcuch egzekucji
Połączonych swojską arią
Żeby Partia, żeby Partia
Żeby Partia była Partią

Wtedy, kiedy Lech Wałęsa
Nomenklaturę nie szanował
A cham z wiochy Rakowskiemu
Cos bezczelnie postulował
Wówczas w KC wybuchała
Niezmierzona protest-aria
Żeby Partia, żeby Partia
Żeby Partia była Partią

Uczył Wiesław czotąg wytaczać
Gierek mordę skuć warcholską
Bierut z grobu salutował
Wronę ZOMO-generalską
I kto pałę mógł utrzymać
Ten w ekstremę walił twardo
Żeby Partia, żeby Partia
Żeby Partia była Partią

Aparatu krzepkie dłonie
Wyszywały na sztandarach
Hasło "Dacza i Cenzura"
I broniła złobu wiara
I ruszało w Polskę ZOMO
Z łomem, gazem i petardą
Żeby Partia, żeby Partia
Żeby Partia była Partią

Od Redakcji Piosenka "Żeby Partia była Partią" powstała w kraju. Śpiewa się ją na melodię "Żeby Polska była Polską" Jana Pietrzaka.

SPOTKANIE W BUFFALO

Na sali obrad w środku Jerzy Milewski

W dniach 8 i 9 stycznia 1983 w sali konferencyjnej hotelu 'Lord Amherst' odbyła się konferencja organizacji popierających 'Solidarność'. Udział wzięło blisko 20 stowarzyszeń i komitetów z terenu USA i Kanady. Honorowym gościem spotkania był p. Jerzy Milewski, szef Biura Koordynacyjnego NSZZ 'Solidarność' za granicą. Przedstawił w swym wystąpieniu obecne cele i metody działania 'Solidarności', powiedział m.in. Tymczasowa Komisja Koordynacyjna odstępowała od idei zorganizowania na własną rękę strajku generalnego zastępując go programem budowy społeczeństwa podziemnego którego głównymi filarami są niezależny obieg informacji i prowadzenie nauczania przedstawiającego prawdziwy obraz historii i współczesnej Polski. Walka będzie w dalszym ciągu

prowadzona metodami pokojowymi. 'Solidarność' nie jest ani kapitalistyczna ani socjalistyczna. Jej celem jest stworzenie demokratycznego samorządowego społeczeństwa łączącego w sobie najlepsze elementy obu tych systemów. Po wystąpieniu p. Milewskiego przystąpiono do dyskusji nad formą porozumienia między uczestniczącymi organizacjami i przyszłością ruchu poparcia 'Solidarności'. Zasadniczymi celami działania są

- pomoc materialna, moralna i polityczna dla NSZZ 'Solidarność'
  - pomoc dla represjonowanych aktywistów 'Solidarności' i ich rodzin, zarówno w Polsce jak i zagranicą
- propagowanie programu 'Solidarności' powstałego podczas I-go

Krajowego Zjazdu Delegatów w Gdańsku, - działanie na polu propagandy na rzecz NSZZ 'Solidarność' w amerykańskich i kanadyjskich massmediach, organizacja kontaktów i kooperacji między osobami i organizacjami popierającymi NSZZ 'Solidarność' i jej idealy

Przyjęty na spotkaniu model działania pozostawia każdemu z uczestników pełną autonomię, wybór środków i metod przystąpienie do porozumienia jest całkowicie dobrowolne. Na zakończenie konferencji wystosowano listy do Kongresu Polonii Amerykańskiej i Kongresu Polonii Kanadyjskiej z apelem o współpracę. Spotkanie zakończyło się w niedzielę wspólną Mszą św. w intencji 'Solidarności'.

T K

Przy okazji pragniemy podzielić się z czytelnikami zgłębiającą korespondencją z Europy Zachodniej dotyczącą działalności Solidarnościowców.

WRONI KONCERT W HAMBURGU

Dnia 27 10 82r w CCH w Hamburgu występował cieszący się dużym powodzeniem wśród Niemców i nie tylko, wroni ambasador folkloru polskiego, zespół "Mazowsze".

W związku z czym, by widzowie hamburscy nie wyobrażali sobie "stan wojenny" w Polsce, jako kolorowego korowodu zdrowych wypudrowanych marionetek, roztańczonego, rozpiewanego społeczeństwa, grupa młodych ludzi z Klubu Polskiego i Grupy Roboczej "Solidarność" w Hamburgu, postanowiła zakłócić sielski widok. Decyzja zapadła krótko przed samym koncertem, dlatego też brało w niej udział tylko kilka osób.

Przyzwyczajeni już, ostrożni organizatorzy i mecenas wroniego ambasadora próbowali szybko i niespodziewanie zakończyć występ, gdy grupa ta z flagami "Solidarność" i hasłami "Wolność dla Lecha Wałęsy" (oczywiście po niemiecku) wtargnęła na scenę do sztykującego się ku ukłonom za hojne "marki" zespołowi. Zaczęto skandować hasło "Solidarność" do czego przyłączyła się publiczność tej ogromnej sali w Hamburgu. Demonstracja trwała kilka minut przemieniając widowisko w "Solidarność".

Szkoda, że społeczeństwo niemieckie i również wielu Polaków swoją solidarność z "Solidarnością" nie demonstruje przez niewykupowanie biletów, z których większa część trafia do kieszeni moskiewskich pacholców i w niczym nie pomaga ani "Solidarności" ani narodowi polskiemu.

Adam Gawlak

Moorkamp 5

2000 Hamburg 6

Hamburg, 28 10 1982 rok

SOLIDARNOŚĆ W EUROPIE DEMONSTRACJA PRZED PÓŁNOCNONIEMIECKĄ CENTRALĄ KGB — GENERALNYM KONSULATEM SOWIECKIM W HAMBURGU

W dniu 22 września 1982 roku odbyła się antysowiecka demonstracja zorganizowana przez "Konservative Aktion" pod hasłem "Wolność dla Lecha Wałęsy", w której aktywny udział wzięli, tradycyjnie jak w każdej antysowieckiej demonstracji, członkowie Klubu Polskiego w Niemczech oraz Grupy Roboczej "Solidarność" i wielu rodaków zamieszkałych w Hamburgu. Z trzech przystan-

zeglarskich na "Alsterze" w centrum Hamburga, wypłynęło kilkadziesiąt łodzi w eskorcie których holowane były trzy krzyże ułożone z białoczerwonych kwiatów i palących się świeczek. Po spotkaniu się na środku "Alsteru" z zapalonymi pochodniami wyruszone do zatoki przy której mieści się sowiecki konsulat. Wyglądało to na duży kolorowy desant z portretami Lecha Wałęsy wśród białoczerwonych flag i napisów "Solidarność". Zgrupowani pod konsulem demonstranci żądali wolności dla L. Wałęsy, NSZZ "Solidarność", zniesienia stanu wojennego w Polsce, uwolnienia wszystkich więźniów politycznych i internowanych członków związku. Demonstracja trwała wiele godzin, a demonstranci skandowali żądania skierowane pod adresem Związku Sowieckiego i rządów sowieckich w Polsce. Głównymi mówcami byli gen. L. Dubicki, Hans Graf Huyn (CSU) i Michael Stange (Konservative Aktion). Była to jedna z bardziej udanych i dobrze zorganizowanych akcji protestacyjnych przed północnoniemiecką centralą KGB — Generalnym Konsulem Sowieckim w Hamburgu.

Adam Gawlak

Klub Polska
Moorkamp 5
2000 Hamburg 6

Akcja protestacyjna Polonii w Brantford

Z inicjatywy międzyorganizacyjnego Komitetu Polonii w Brantford w osobach

Adamkiewicz Lecha - prezesa
Kukli Kazimierza Sekretarza
Andruszkiewicza Zygmunta członka
Dębickiego Jana
Oberskiego Czesława

zorganizowany został masowy protest w dniu 12 grudnia 1982 r., w przeddzień rocznicy ogłoszenia stanu wojennego w Polsce.

W akcji protestacyjnej wzięła udział masowo miejscowa Polonia przedstawiciele miejscowych organizacji polonijnych. Obecne były poczty sztandarów S P K Koło Nr 4 S P K Koło Nr 23 Hamilton i inne organizacje polonijne, dzieci miejscowych szkół polskich. Odprawiono uroczyste nabożeństwo za poległych w Polsce podczas licznych rozruchów w których społeczeństwo wyrażało swoje oburzenie przeciw nadużywaniu władzy przez polskie władze wojskowe. Podczas nabożeństwa celebrant ks. proboszcz Czesław Chmurzyński wygłosił okolicznościowe kazanie. Powiedział m.in. "nauki głoszone przez św. Jana są jak najbardziej aktualne dzisiaj. Już parę razy apelowaliśmy do rodaków, którzy uciekli z Polski. Wielu z nich nie ma potrzebnego im umeblowania i żywności. Dzisiaj organizacje polonijne urządzą marsz protestacyjny. Trzeba w nim wziąć udział aby wyrazić naszą opinię. Wielu w Polsce oddało swe życie dla wolności. Należy pamiętać o wszelkiej pomocy materialnej". Po nabożeństwie licznie zebrana Polonia i przedstawiciele grup etnicznych przy dźwiękach werbli z pocztami sztandarowymi do których dołączył poczet miejscowego legionu kanadyjskiego Branch 90 przemarszowała pod pomnik poległych. Ceremonię rozpoczął patriotycznym przemówieniem pan Adamkiewicz który podziękował przybyłym "chcę wam podziękować za przybycie - powiedział i okazanie waszej troski tym którzy są mniej szczęśliwi od was i wyrazić szacunek dla tych którzy stracili życie w Polsce od dnia narzucenia stanu wojennego dokładnie rok temu".

Następnie odczytał życzenia od prezesa Krocickiego Kongresu Narodowego CHORWATÓW Steva Tomkina "Przez naszą akcję protestacyjną - pisał Tomkin, podobne demonstracje w całej Kanadzie, wywierają wpływ na decyzje podejmowane przez obecny rząd polski popierany przez Rosję Sowiecką oraz rządy wszystkich państw Europy Wschodniej. Dzięki wam i opinii całego świata stan wojenny będzie zniesiony, internowani zwolnieni a w końcu nastąpi złagodzenie napięcia międzynarodowego i we wszystkich państwach pragnących pokoju światowego".

Pan Henryk Kulig odśpiewał hymn - O Kanada. Następnie przemówił ks. proboszcz Chmurzyński, apelując o wytrwałą pracę dla dobra kraju.

Burmistrz miasta Brantford pan Dave Newman podziękował za zaproszenie, złożył hołd narodowi polskiemu za jego walkę i demokrację, wyrażając nadzieję, że Polska się jej doczeka. Na zakończenie zawołał "Niech żyje Polska". Warto przytoczyć większy fragment prezesa Stowarzyszenia słowacko-kanadyjskiego (Canadian Slovak League) pana Ondruska. Powiedział on m.in. "setki działaczy Solidarności i tysiące jej członków są w dalszym ciągu w więzieniach i obozach koncentracyjnych. To wszystko dzieje się w XX wieku i jest tolerowane przez kraje wolnego świata. Powodem tego jest fakt, że dzielny naród polski opuszczony, po 37 latach rządów komunistycznych, zdecydował się na żądanie od

władz bardziej ludzkiego traktowania i choćby częściowo przyzwoitych warunków dla robotnika. Dla władzy Jaruzelskiego te żądania były nie do zniesienia całkowicie nie do przyjęcia". Proletariat w którego imieniu komunistyczni władcy narzucili narodowi polskiemu swój ustrój ośmielił powiedzieć swoim władcom, że pozbawili ich podstawowych praw człowieka. Zrujnowali gospodarkę narodową i obciążyli naród polski długiem na sumę 27 dolarów. Oczywiście to wszystko odzwierciedla komunizm jego nieudolność, rządowi braku gospodarcze i ucisk narodu. W Polsce but wojskowy podeptał 10-milionowy ruch robotniczy pozbawiając go prawa do samoobrony i przed wyzyskiem państwowym. Historia Polski przez całe wieki jest pełna cierpień. To ostatnie ta nowa tragedia narodu polskiego dotyka nas wszystkich i powinna nas martwić jako wolnych ludzi, jako Kanadyjczyków. Może niedaleko jest dzień kiedy naród polski wspólnie z innymi zniewolonymi narodami zrzuci tyranie. Wspomagajmy ich w nadchodzących latach. Chciałbym w tym miejscu szczególnie podziękować panu Ondrusce za jego piękne i w pełni szczerze przyznanie dla nas przemówienie. Następnie wystąpił młody Jan Stec, prezes PTWP w Brantford.

Prezes KPK okręg Hamilton pan Feliks Jasłowski powiedział m.in. "Kongres Polonii w Hamilton łączy się w modlitwie z organizacjami w Brantford z prośbą o ulżenie cierpieniu narodu polskiego żeby praca Solidarności nie poszła na marne. Łączymy się w modlitwie z Ojcem Szw. o uwolnienie wszystkich więźniów politycznych i wolność narodu". Przedstawiciel placówki Nr 172 SWAP pan A. Caputa z Kitchener w swoim patriotycznym przemówieniu oświadczył m.in. "obecnie naszym obowiązkiem jest praca nad wspólnym frontem narodów ujarzmionych otwartym domaganiem się uznania sprzedanych Sowiетom, wymuszeniem na Stanach Zjednoczonych unieważnienia uchwał w Teheranie i Jalcie. Nie widzimy powodu, dla którego robotnik Polski ma ginąć w obronie wolności. Zachód oddał go w niewolę sowiecką. Moralnym obowiązkiem Zachodu jest tę wolność mu wrócić. Do tej pory było to prowadzone nieudolnie, w rękawiczkach. Teraz winniśmy mówić o tem głośno".

Więcej pod pomnikiem poległych złożyła pani Ewa Betlejemska w asyście pana Adama Koguta oraz pana Kazimierza Kukla. Odegrano na trąbce tradycyjny ostatni posterunek" (Last Post) przy pochylonych ku ziemi sztandarach Pan Franciszek Kraska, sekretarz SPK Koło Nr 4 w asyście pana Rozpondek i drugiego członka Koła, wciągnął polską flagę na maszt a następnie opuścił ją do połowy masztu na znak żałoby. Pan Adamkiewicz jeszcze raz podziękował wszystkim za udział w wiecu. Odśpiewaniem hymnu narodowego "Jeszcze Polska nie zginęła" i powrotnym marszem w szyku zwartym wraz z pocztami sztandarowymi do Kościoła św. Józefa wiec protestacyjny Polonii w Brantford i okolicy zakończono.

Wśród licznych gości, którzy z poza Brantford czynnie wzięli udział w naszym marszu protestacyjnym byli przedstawiciele z Kitchener w osobach państwa Haliny i Czesława Waluk, pani Ireny Piotrowskiej, pana Jerzego Rossowskiego.

Wszystkim tym osobom tak wymienionym jak i nie wymienionym składamy serdeczne podziękowanie.

Aleksander Gintrowicz

FARMUSZKI

Szanowna Redakcjo Echa z swiatecznego numeru
 Poniewaz nie wiem kto w Redakcji jest rodem z Witebska a kto znów w niej pachnie dowcipem z przecieru pomidorowego pozwalam sobie na wspólne ręce radosnej twórczosci przekazać wyjątek i li tylko wyjątek w odpowiedzi na felietonik równie pachnącego Jasia Pachnącego
 Piszę wyjątek gdyż całość miała się ukazać w jeszcze innym piśmie Niestety redaktor obawiał się że za bardzo cięte Dokuczliwe! Że pachnie tą samą twórczością jaka charakteryzuje twórczość Jasia Pachnącego
 Oczywiście że się z nim nie zgadzałem Nie mniej jednak przegrałem Identyfikacja jak Wy - Drodzy Kochani
 Sami bowiem wiecie że cenzura to wielka rzecz
 A rzecz rzeczy nierówna Ponoć Wyspiański Może zresztą nie on sam i na laurach nie spoczął
 Ważne że wyjątek załączam Cenzurując go ostro samemu
 A co w treści chyba można dojrzeć
 Cenzuruję by Wam ułatwić decyzję w materu
 Jako że materia rozmaicie pachnie O niej decyduje zazwyczaj nos i (nie obrażcie się) Jasiak wypchany kurzym pierzem
 To rzekłwszy zyczę wam pomysłności z Nowym Rokiem oraz dalszego pograżania się w żupie dziennikarskich nadziei
 Na własnej natomiast skórze sprawdzimy jak to na prawdę jest z tym poczuciem humoru

*****

Wyjątek

"zaraz po odebraniu telefonu od Pelagu Korniszon, ze Jan Plecak znalazł się w Credit Union - włożyłem ciemne okulary Tego "jaruzelszczaka" zdążyłem już przejrzeć
 Kilka wizytówek tez wsunąłem do kieszeni Przekreśliłem "pachnący", a na to miejsce wpisałem "niezawsze"
 Zawsze Niezawsze brzmi lepiej i nikogo nie obraża
 W Credit Union znalazłem się w 15 minut
 Chciałem ubiec WK ze Związkowca, BE z Głosu, AP ze Słowa i WM z Kuriera Polsko-kanadyjskiego
 Wiedziałem, że typy się szyfrem podpisują To nie tak jak u nas Z pieca nie spadłem Kawę na ławę lubię wyłożyć Równie ją przepraszając, jak Sztudynger we Fraszkach
 O szyfr ich grubo wcześniej podejrzewałem Zwłaszcza kiedy jeden z nich do mojego organu pisywał Dlatego tez mam dziś swój własny organ
 Patrę w stronę kontuaru Rzeczywiście! Plecak za nim stoi
 Jan Plecak?? Pytam mocnym głosem Grdyka drga mi ze strachu, bo po czerwonych burzujach niczego nie można się spodziewać Raczej wszystkiego
 Tak - odpowiada A ten plecak?? Pokazuje na plecaka Plecaka, który Plecak stara się zepchnąć za stojący obok fotel

Panie Plecak - tykam ślinę - co masz pan w tym plecaku??
 Widzę, że z plecaka wystają dwie duże nogi indyka Na każdej z nóg czerwona kokardka Podejrzane!! Pięćdziesiąt kilo wagi bez przesady
 Co pan w nim chowasz panie Plecak?? Wskazuje palcem na plecak Plecaka
 Kanalia - myślę sobie Domyślam się od razu, że w samym farszu ukrył trzech członków Solidarnosci A kto wie co jeszcze głębiej Pisałem juz na ten temat Jeszcze przed wprowadzeniem stanu wojennego
 Musi bestia byc nie z tej strony kurtyny Żle mu z oczu patrzy Musi kolaborowac Mam nosa na takie sprawy To po mamie!

za drugim
 Boże Świąty ile narodu było w narodzie Sto tysięcy w jednym rzędzie Drugie tyle leżało na bruku Trzy razy więcej niż gdzie indziej
 O tym tez pisałem Ale nie chcieli mi wierzyć Cenzurą się zastaniali
 Pobiegłem w stronę drzwi Wiedziałem juz dobrze, że za nimi skrył się WK, BE, AP, WM, kto wie, może sam AB?
 Przeklęty indyk! Potknąłem się nogą o nogę indyka Tego z kokardką!
 Łubudu na plecy Plecaka, którymi Plecak o plecak się zaparł!
 Ale niech o tym napisze kolezanka korespondentka

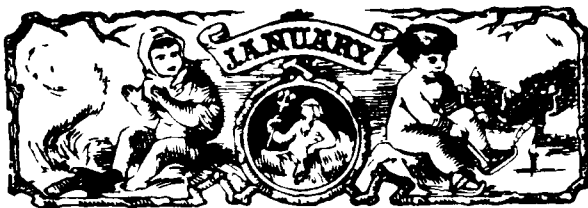

*****

Gdzie jest alfabet? Wyciągam fałszywą wizytówkę Wystawioną na Tutka Klepkokrótkiego
 Ledwie wypowiedziałem dwie pierwsze litery alfabetu a tu zza fotela wyskoczyły nieomal głowy dwudziestu enkawudzistów
 Nawet w samym plecaku coś się poruszyło Pewnie w tym farszu, o którym wcześniej zdążyłem pomyśleć
 Musieli w konsulacie nocować! KGB ich tu nastąpiło Dranie już pewnie obrabowali Kongres z puszek żywnościowych
 Skąd ja te twarze pamiętam?? Przypominam sobie listy pisane nocą do redakcji Pisał szuja Gorsza od tej drugiej O niej pisałem jeszcze w Paryżu
 Prowadzili zakuty naród na sznurku Plastikowym! Zakupionym w American Tire Corporation Własnego nie mieli Kapitalisci im go dostarczyli Prowadzono ich w kuczki Nie nie w te "kuczki" w te drugie kuczki Jeden

Tak! Rzeczywiście! Byłam! Pieprzy jak zwykle!
 Dojrzałam tylko plecy Plecaka juz nie było Gnat druga stroną ulicy
 Nie nie Plecak! Kolega Pachnący! Ten co u nas felietony pisuje
 Krzyczał na cały głos, że ściga kolaboranta i czerwona burzującą
 Jakus toboł leżał przy Credit Union Może nawet plecak Plecaka
 Czy ja wiem? Rany Julek! No przecież już raz mówiłam że plecak Jana Plecaka Sprawozdanie sporządziłam Kopie wręczyłam Pelagu Korniszon Niech sobie zrobi z tego użytek My robimy! Czemu nie ona?
 A,A,A Kotki dwa Kotek szary kotek bury frontem do literatury
 Wybrał z kosza redakcyjnego Pelagu Korniszon

Bohdan Ejchich

Kalendarzowe rewelacje

Jak doniosły publikatory, po raz pierwszy w państwie socjalistycznym (tym razem przodownikiem okazała się PRL) wydano kalendarz na rok 1983 opatrzony zdjęciami pornograficznymi Dokonał tego jeden z państwowych domów wydawniczych, które do tej pory zajmowały się co najwyżej pornografią polityczną, a nie pornografią "sensu stricto" Nagła zmiana profilu została odebrana właściwie przez potencjalnych klientów - jeszcze w 1982 sprzedano ponad 200 tysięcy egzemplarzy Widocznie kupujący karmieni przez ponad rok zawołowaną kłamstwami propagandą chcą poznać całą nagą prawdę, która przypadkiem objawiała im się na kartkach kalendarza z postaci osób płci żeńskiej Purrystom ideologicznym spieszymy z wyjaśnieniem, że nie jest to dewiacja rewizjonistyczna - choć może się z dokładną rewizją kojarzyć Wszystko zgodne jest z doktryną - celem

komunizmu zawsze był człowiek, niezależnie od stopnia przyrodziewku Ubranie było kapitalistycznym atawizmem zaakceptowanym przez zwycięski system wyłącznie z przyczyn klimatyczno-pragmatycznych Z chwilą wprowadzenia systemu w okolicach podróbnikowych w tamtejszych obozach pracy nakazany będzie brak okrycia Obecnie może to być tylko zalecane Na skutek znanych trudności w państwowym przemyśle odzieżowym wskazany będzie powrót do źródła natury którego początki nie dwuznacznie sugerują obrazki kalendarzowe Władza postąpiła z proletariacką szczerością - pokazała, że nie ma nic do ukrycia Wprawdzie władza jako wartość niesprecyzowana nie mogła się uzewnętrznić jako taka - gdyż od razu mogły by wynikać spory czy władze w kalendarzu będzie prezentował szczupły model w ciemnych okularach czy rozrosnięty,

symbolizujący socjalistyczny dobrobyt i ludową krzepę Dlatego wybrano bezpieczniejsze pośrednie rozwiązanie w postaci zdjęć osób związanych z władzą co najwyżej pośrednio Treść obrazków kalendarzowych jest kontynuacją trendu artystycznego zapoczątkowanego przez artystów w latach 70-tych, jednak wzięcie jakim się cieszy kalendarz wyklucza takie rozwiązanie, mogą to być co najwyżej córki czy wnuczki wymienionych W sumie w dobie liberalizmu nie istotne kto i co pokazuje Najważniejsze są motywy, a te kierowane były zupełnie niskimi kapitalistycznymi przesłankami jak chęć robienia zysku Widać od czasów cesarza Tyberiusza wprowadzającego opłaty za publiczne ubikacje w Rzymie władza cesarska bardzo

nie) twarze Znajac predylekcje władzy wojskowej do podkreślenia swej bojowej tradycji należałoby przypuszczać że zdjęcia zapełniłyby czołowe markietanki szlaku bojowego od Lenino do Berlino dawniej zgrupowane w batalionie kobiecym imienia Emilii Plater przy I Dywizji Piechoty, jednak wzięcie jakim się cieszy kalendarz wyklucza takie rozwiązanie, mogą to być co najwyżej córki czy wnuczki wymienionych W sumie w dobie liberalizmu nie istotne kto i co pokazuje Najważniejsze są motywy, a te kierowane były zupełnie niskimi kapitalistycznymi przesłankami jak chęć robienia zysku Widać od czasów cesarza Tyberiusza wprowadzającego opłaty za publiczne ubikacje w Rzymie władza cesarska bardzo

się rozwinęła i wysublimowała artystycznie Skoro pieniądź nie śmierdział w starożytności dlaczego miałby dzisiaj? Szczególnie gdy pójdzie na zbożne cele jak dalsze umacnianie władzy kosztem naturalnie społeczeństwa czyli tych kupujących, którzy uznali to za jedną z niewielu rozrywek jakie dostarczono im w ramach balansowania "panaem et circem" (chleba i igrzysk) Skoro ten pierwszy zwykle jeśli jest to czerstwy, może popróbować drugiego, a może okaże się świeższe przynajmniej w swej rewolucyjnej innowacyjności Choć finalnie będzie "Caveat Emptor" - biada kupującemu od takiej władzy

ABC

1982 rok

Ciąg dalszy

Zacząły się wspólne manewry sowiecko-polskie w warszawskim okręgu wojskowym

Radio Solidarność nadaje dwie audycje, apeluje do służby bezpieczeństwa o wstrzymanie się od użycia przemocy

29 VIII Naloty sił bezpieczeństwa na podziemne drukarnie w szeregu większych miast

30 VIII Władza ostrzega w TV W razie demonstracji użyta zostanie siła Oficer MO stwierdza w TV, że "uzbrojone bojówki" planują atakowanie "sił porządku" by spowodować gwałtowne reakcje wobec tłumu

Prasa rezimowa jednogłośnie oskarża Solidarność o przygotowywanie rozlewu krwi

31 VIII Wielkie demonstracje w całym kraju, w 54 miastach w 34 województwach, w drugą rocznicę powstania Solidarności Gwałtowne ataki ZOMO na spokojnych demonstrantów Zomowcy zastrzelili dwu demonstrantów w Lubinie, w zagłębiu miedziowym k Wrocławia, jedną osobę we Wrocławiu, jest też śmiertelna ofiara w Gdansk W Warszawie 10 tys maszerowało pod KC Miasto wygląda jak pobojowisko Wiele rannych Aresztowano przeszło 4 tys Przerwało łączność telefoniczną z szeregiem ośrodków

Wrzesień

1 IX Strajk okupacyjny w kopalniach miedzi w zagłębiu lubińskim Lubin odcięty od kraju

Aresztowanie założycieli KOR-u, Jacka Kuronia, Adama Michnika, Jana Lipińskiego i Henryka Wujca (dotychczas byli "internowani") Oskarżeni o próbę zbrojnego obalenia ustroju, grozi kara od 5 lat do wyroku śmierci

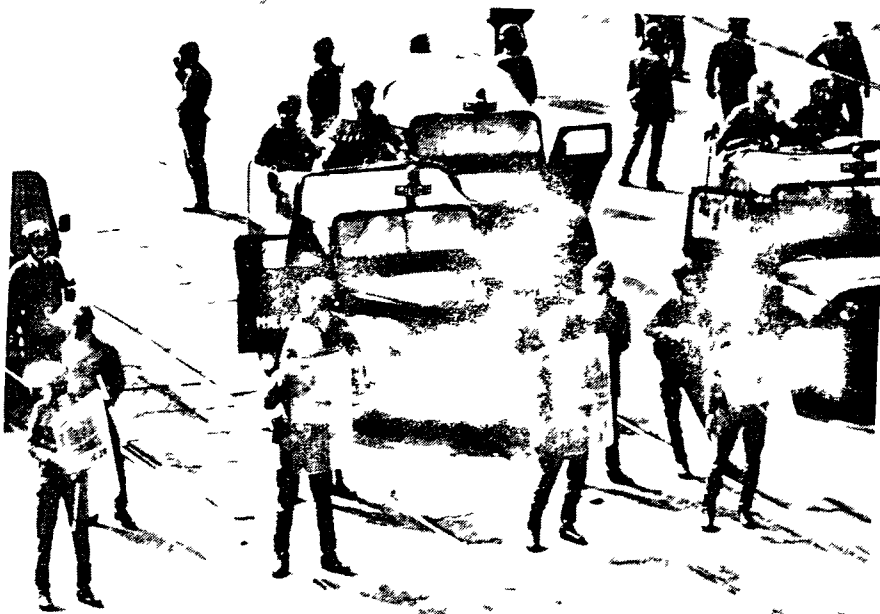
3 IX Władze określają demonstracje jako "fiasko", stwierdzają, że w "incydentach" brali udział "chuligani i elementy antysocjalistyczne"

Epidemia surowiczego zapalenia opon mózgowych w 12 województwach, spowodowana prawdopodobnie złymi warunkami higienicznymi

5 IX Apel Solidarności demonstracje były wielkim moralnym zwycięstwem Solidarność wzywa, by przygotować się do możliwości ogłoszenia strajku powszechnego

13 IX Demonstracje w 9 miesięcznicę stanu wojennego Ataki ZOMO, aresztowania

14 IX Oskarżenie aresztowanych członków KOR-u "spreparowane, bez dowodów, bez podstaw prawnych", stwierdzają w ulotce pozostali członkowie KOR

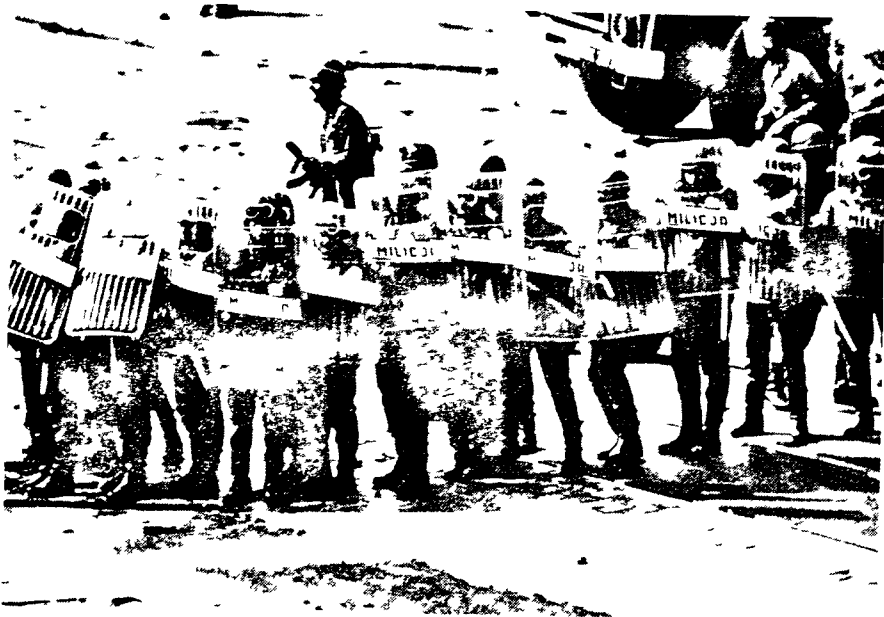

Żniwa były dobre, zebrano 21 milionów ton zboża, o milion więcej niż w 1981 r Min rolnictwa zapowiedział jednak, że trzeba będzie importować w ciągu 12 mies 3,5 miliona ton

30 IX Kilka tysięcy uczestniczy we Wrocławiu w nabożeństwie za zamordowanych przez ZOMO w II rocznicę związku

10 X Tymczasowa Krajowa Komisja Koordynacyjna Solidarności protestuje, wzywa do 4-godzinnego strajku powszechnego w dniu 10 listopada

11-13 X Strajki w Stoczni Gdanskiej Barykady w mieście Ataki ZOMO W stoczni masowe zwolnienia z pracy 12 X militaryzacja stoczni,

Październik

5 X W kazaniu do rolników na pielgrzymce do Częstochowy biskup Tokarczuk porównuje "brutalne gwałty" ZOMO do działań policji hitlerowskiej w czasie II wojny światowej

We Wrocławiu aresztowano W Frasyniuka, podziemnego działacza Solidarności, członka TKK

W Gdańsku zaczął się proces dwu księży oskarżonych o rzucanie kamieniami w ZOMO na sierpniowej demonstracji

8 X Delegalizacja Solidarności przez sejm, na wniosek rządu Rozwiązanie wszystkich innych dotychczasowych związków zawodowych Ustawa przewiduje nowe związki, praktycznie pozbawione prawa do strajku, uznające "przodującą rolę PZPR"

branki do wojska Odcięto telefony i dalekopisy Protesty we Wrocławiu i innych miastach 13 X demonstracje, m.in w Krakowie, Wrocławiu i innych miastach

Wyrok w procesie KPN Moczulski - 7 lat, Szeremietiew i Stański - po 5 lat

14 X W Nowej Hucie gnie robotnik zastrzelony w czasie protestu przeciw delegalizacji Solidarności Aresztowania Płoną pojazdy ZOMO obrzucone butelkami z benzyną

15 X Atak ZOMO na wiernych przed kościołem w Nowej Hucie

16 X Prymas w mocnym kazaniu oskarża władze o ignorowanie głosu społeczeństwa

17 X Nowa Huta okupowana przez ZOMO, MO i SB

Tylko 100 spośród 40 tys pracowników Huty im Lenina wstąpiło dotychczas do nowych związków, mimo dużej presji

wywieranej przez władze

20 X Wielotysięczny tłum uczestniczy w Nowej Hucie w pogrzebie zamordowanego robotnika Włosika Pogrzeb manifestacją przeciw delegalizacji Solidarności

22 X Przedstawiciel Banku Handlowego PRL w Nowym Jorku Treumann zwraca się o azyl

23 X Solidarność znów zapowiada nową falę protestu i oporu Wzywa do 8-godzinnego strajku powszechnego dnia 10 listopada Żąda m.in przywrócenia Solidarności jako legalnego związku zawodowego, wzywa do bojkotu nowych związków

26 X Sejm uchwała ustawę o pracy przymusowej dla mężczyzn w wieku od 18 do 45 lat

27 X Plenum KC PZPR Władze przyznają się do katastrofalnej sytuacji gospodarczej Biuro Polityczne przedstawia 3-letni plan naprawy gospodarki nakreślający cele, lecz nie wspominający o środkach do ich osiągnięcia

W propagandzie antysolidarnościowej władze zaczęły stosować taktykę ośmieszania

29 X Władze polecają ministrowi pracy przygotowanie dekretu uprawomocniającego wyłączenie Solidarności z mienia związkowego

Trybuna Ludu oskarża USA o próbę spowodowania wybuchu w bloku sowieckim poprzez podżeganie do zamieszek w Polsce

Twardogłowy Grabski, b członek Biura Politycznego, w "liście do towarzyszy z Poznania" wzywa do zaostrzenia represji, czystki w PZPR i nasilenia walki z Kościołem

Uroczce 8.10 1982:

Listopad

1 XI Zaduszki stają się cichą demonstracją przeciw rezimowi Brama i okolice cmentarzy obstawione przez ciężko uzbrojone MO i ZOMO

Prymas występuje publicznie przeciw strajkowi powszechnemu

W r 1982 produkcja obuwia ma wynosic 18 milionów par, na 36 milionów ludności

7 XI Prymas znów występuje przeciw strajkowi powszechnemu, publicznie i ostro

8 XI Wałęsa pisze z lesniczówki w Arłamowie list do Jaruzelskiego "proponuję spotkanie i poważną dyskusję a przy dobrej woli z pewnością znajdzie się rozwiązanie" Podpisuje się kapral Wałęsa

Wspólny komunikat władz i Episkopatu o tym, że władze zezwalają na wizytę Papieża w 1983 roku

10 XI Strajki i demonstracje w kraju Nie jest to jednak strajk powszechny do jakiego wzywała Solidarność WRON-a i wielu obserwatorów ogłaszają, że jest to klęska Solidarności

11, XI Rzecznik rządu Urban zapowiada zwolnienie Wałęsy, "którego postawa uległa zmianie"

12 XI Podpisanie nakazu zwolnienia Wałęsy

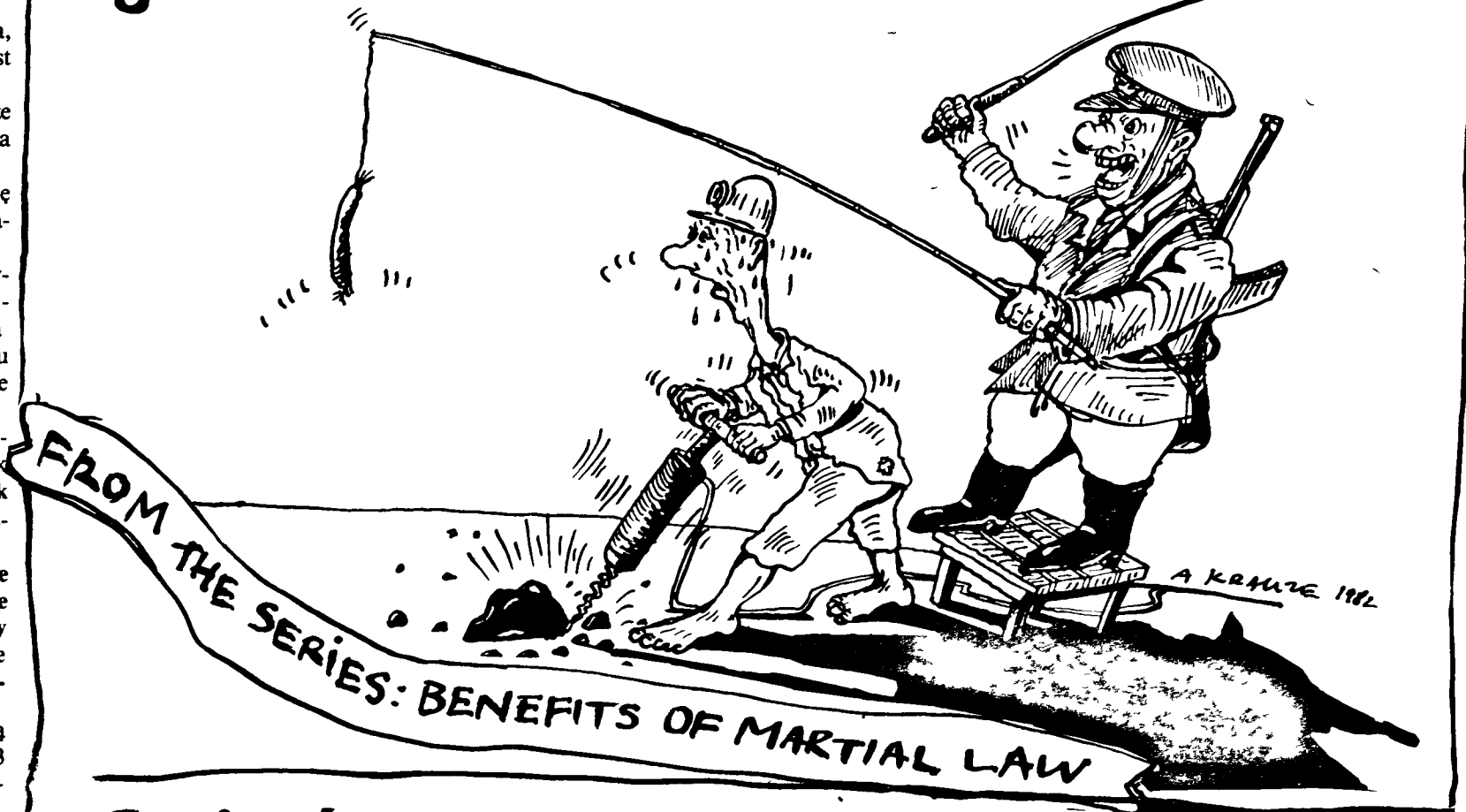
14 XI Wałęsa przewieziony do domu w Gdańsku, na osied-

tanu

wojennego

"Substantial Rise in Coal Production"

Smierć za dewizy

Od 13 grudnia ub r kopalnie są zmilitaryzowane. Za odmowę wykonania rozkazu komisarza wojskowego grozi odpowiedzialność karna.

16 grudnia w kopalni Wujek zabito 9 górników

31 marca br Państwowa Rada Górnictwa, dyskutując o przepisach bezpieczeństwa pracy stwierdziła, że w roku 1981 zanotowano w kopalniach najmniej wypadków śmiertelnych w historii PRL (PAP)

2 kwietnia sąd Śląskiego Okręgu Wojskowego skazał dwóch górników kopalni KNURÓW, jednego na 8 miesięcy, a drugiego na 3 lata więzienia za "porzucenie służby w zakładzie zmilitaryzowanym" (tj za porzucenie pracy w kopalni)

3 kwietnia w sobotę w kopalni VICTORIA nastąpił zawał. Zginęło 5 górników

6 czerwca w niedzielę w kopalni VICTORIA nastąpił zawał. Zginęło 7 górników

18 czerwca w kopalni DYMITROW nastąpił zawał. Oto jak do tego doszło: brygada, zatrudniona przy przebudowie przekopu chodnika wentylacyjnego stwierdziła, że natężenie metanu w powietrzu o ponad połowę przekroczyło dozwolone normy. Oznaczało to, że w każdej chwili może nastąpić wybuch. Fakt ten został zgłoszony komisarzowi wojskowemu kopalni, płk Plucińskiemu, który jednak nie zezwolił brygadzie na przerwanie pracy, grożąc wytoczeniem sprawy karnej za odmowę wykonania

rozkazu i dezercję. Zastraszeni górnicy podjęli pracę, licząc na łut szczęścia. W wyniku wybuchu z 19-osobowej brygady zginęło na miejscu 10 górników, a z 9 uratowanych jeden zmarł następnie w szpitalu. Tyle podziemny biuletyn *Wiedomości* z 5 lipca 1982 r wydawany przez Solidarność w Warszawie

28 listopada, także w niedzielę, i także w kopalni DYMITROW w Bytomiu zginęło 18 górników, 10 zostało ciężko rannych

Według oficjalnych statystyk władz PRL tylko w pierwszym kwartale br w kopalniach miało miejsce 9 tysięcy wypadków o których zameldowano a śmierć poniosło 65 górników. Komisja z głównego urzędu górnictwa przyznała ostatnio, że w ciągu minionych miesięcy często naruszano w kopalniach elementarne zasady bezpieczeństwa

W ub roku dzięki kampanii Solidarności o bezpieczeństwo pracy w górnictwie liczba śmiertelnych wypadków spadła ze 127 w 1980 roku do 89. Oficjalnie uznano to za najniższą śmiertelność w górnictwie za czasów "władzy ludowej"

Obecnie górnicy pracują znowu 6 dni na tydzień pod przymusem a za porzucenie pracy grozi im więzienie. Przywrócono system trzech zmian, bez przerw między zmianami, choć utrudnia to sprawdzanie warunków bezpieczeństwa i naprawę sprzętu

Wiele kopalni prowadzi rabunkową gospodarkę, w dążeniu do przyspieszenia wydobycia. Zaczęto wydobywać wę-

giel z filarów na których opierają się skały ponad chodnikami w kopalniach. We wszystkich śmiertelnych wypadkach w tym roku było to jednym z czynników odpowiedzialnych za śmierć górników

Zarobki w kopalniach są stosunkowo wysokie, utrzymano realną wartość 50-procentowych podwyżek zdobytych we wrześniu 1981 r. Praca w soboty jest przymusowa, ale wyżej wynagradzana (godziny dodatkowej). Przydzielano mięsa dla górników są znacznie większe niż dla zwykłych konsumentów - 7 kilo miesięcznie zamiast 2,5 kilo. Górnicy mają dostęp do sklepów z towarami nie dostępnymi dla ogółu. W ciągu minionego roku do kopalń węgla zwerbowano 20 tys nowych pracowników

Eksport węgla jest jednym z niewielu źródeł twardych dewiz, jakimi jeszcze dysponuje reżim. Za część tych dewiz w czasie stanu wojennego kupiono nowe pałki, hełmy, tarcze i inny sprzęt dla ZOMO. Węgiel krajowy dostarcza 80% energii napędzającej przemysł w kraju

W okresie od stycznia do sierpnia 1982 r wydobyto 127 milionów ton węgla, o 17,5% niż w tym samym okresie w roku poprzednim. Władze zapewniają, że ogółem w br wydobyte będzie większe od ubiegłorocznego o 20 milionów ton. Przewidują też, że eksport, zwłaszcza na zachód, zostanie zwiększony o 50%, mimo trudnej sytuacji na rynkach światowych

Marcela Rowińska

u Zaspą. Był więziony przez 11 miesięcy bez dwu dni. Mówi: "Chcę porozumienia z władzą, ale nie na kolanach"

Komunikat PAP-a Wałęsa, przywódca Solidarności jest osobą prywatną

16 XI Urban informuje, że władze nie planują spotkania między Jaruzelskim a Wałęsą

Władze prowadzą kampanię mierzającą do zdyskredytowania Wałęsy

19 XI Represje na Uniwersytecie Warszawskim po spokojnej demonstracji 10 listopada. O zawieszeniu całego wydziału psychologii kolej na zwolnienie kierownika wydziału socjologii

24 XI Przywódca Solidarności dolnośląskiej i członek KK Władysław Frasyniuk skazany na 6 lat przez sąd wojskowy we Wrocławiu

25 XI WRON-a informuje o rządzie zachodnioeuropejskim, że stan wojenny zostanie zniesiony w połowie grudnia. Oczekuje niesienia sankcji gospodarczych

27 XI Władze zapowiadają wzrost produkcji o 4% w 1983. Byłby to pierwszy wzrost produkcji od 4 lat

29 XI WRON-a ogłasza, że walczy 327 "internowanych". Urban o podziemiu działalności małej grupy, która nie ma żadnego znaczenia

Władze zapowiadają, że miesiąc nadal będzie na kartki

30 XI Prymas wzywa aktywność do zaprzestania bojkotu

Grudzień

1 XII Władze rozwiązują związek Artystów Scen Polich. Bojkot aktorów trwa. Anuszkiewicz i Holoubek wolniemi ze stanowisk dyrektorów teatrów

2 XII Nowe aresztowania w Warszawie

3 XII Władze informują zaobudnych ambasadorów o możliwości reform politycznych w PRL, m.in. dopuszczających wotowanie partii chrześcijańsko-demokratycznej o większym wpływie w sejmie

Kosciół ubolewa nad rozwiązaniem Solidarności

Ocenia się, że w więzieniach zebrały do 5 tys osób po wyroku na podstawie przepisów stanu wojennego, do 3 tys w szpitalach

7 XII Dalsze zwolnienia "internowanych". Kolejne aresztowania

Zadłużenie PRL na Zachodzie wzrosło do 27 miliardów dolarów, informują władze

16 XII Wałęsa zapowiedział udział w wiecu przed kościołem, ku czci robotników strzelonych w 1970 r na rozkaz władz. Przygotował przemówienie wzywające do walki o wolny niezależny ruch zwią-

zkowego przy pomocy pokojowych środków. Rano w dniu wiecu zostaje pod przymusem wyprowadzony z mieszkania przez SB, przez cały dzień wożony w kółko samochodem. Władze zaczynają zagłuszać wszystkie programy BBC

18 XII Sejm uchyla 3 ustawy o stanie wojennym. Ogólne rozczarowanie. Zapowiada się stan wojenny pod nowym szyldem, po "zawieszeniu" z końcem miesiąca. Drakonskie przepisy wejdą na stałe do kodeksu karnego. Kluczowe zakłady pracy nadal będą zmilitaryzowane. "Zawieszenie stanu wojennego w rzeczywistości przekształca środki nadzwyczajne w permanentny system prawny", stwierdza *New York Times*. Opinia wielu Polaków - "Wprowadzają stalinizm"

Rada Eklezjastyczna protestuje przeciw ustawom w sprawie stanu wojennego, m.in. przeciw przypisananiu robotnika do fabryki na feudalnej zasadzie przypisania chłopca do ziemi

Bezrobotnym grozi praca przymusowa i odebranie mieszkań

Min sprawiedliwości zapowiada, że część "internowanych" po zwolnieniu pójdzie pod sąd

"BETTER RED THAN DEAD"

Nazywam się Jim Cortun, lat 27. Być może jestem ostatnim człowiekiem. Ale zaczynamy wszystko od początku.

Mój dziadek, cholera, popełnił jeden niewybaczalny błąd. Tylko kto go za to tupnie? Zresztą ten błąd był udziałem całego pokolenia. Tylko, że to pokolenie strzeliło już dawno kopytami w deskę i jako pokolenie dekowników smuje się teraz w raj, np. pijąc gin i tonik oraz oglądając hokej. Otóż dziadek i temu podobni tumani rozpowszechniali pogląd, że jak przyjdą WŁAŚCIWI to najwyższej zlikwidują hokej. Więc w sumie czy to będzie aż tak wielka strata? W końcu mogą dać swój, nawet lepszy. A jeśli przyjdą połączeni z ODPOWIEDNIMI to tym bardziej. Jaki problem. Przecież ODPOWIEDNI tak świetnie gotują. W każdym razie niezliczonych głosów protestu nie słuchano, a działający na miejscu agenci WŁAŚCIWYCH z nawiązką je likwidowali. Obok gościa, jego rodzinę, przyjaciół, mini-mini znajomych, itd. Czyż jest więc coś dziwnego w fakcie, że gdy WŁAŚCIWI - skądinąd rzeczywiście złączeni z ODPOWIEDNIMI - wystosowali ultimatum dziadek i tym podobne cymbały wylegli na ulice rycząc "BETTER RED THAN DEAD".

Swym katastrofalnym zachowaniem zmuszali do dymisji jeden rząd po drugim, aż naszym prezydentem został niejaki Łgarz Antyimperialow, oficjalnie lider miejscowej Partii Właściwej, a faktycznie agent ODPOWIEDNICH. Wszyscy rzeczywiście odechnęli z ulgą. Łgarz Antyimperialow okazał się naprawdę kulturalnym obywatelem i światłym prezydentem. Można było zobaczyć jak całuje - z dobrymi manierami! - zasmoloną twarz górniką bądź gratuluje gospodyni domowej świetnego majonezu. Mój dziadek i te pozostałe nie wierzyli, że Antyimperialow założył mnóstwo obozów koncentracyjnych i że ginęły tam setki tysięcy. Np. ojciec mojego przyjaciela zgnął tam za to, że podczas defilady militarnej mrugał. Czy mam podkreślać, że wkrótce po wzięciu ojca przyjaciela zaaresztowano przyjaciela wraz z rodziną itd. Moja rodzina też znalazła się na liście i bodaj wszyscy oprócz mnie i mojej matki znaleźli się w piecu.

Do dzisiaj nurtuje mnie pytanie jaką minę miał dziadek?

Ja natomiast i matka nawialiśmy w bardzo dalekie i ustronne miejsce. Moja matka była bardzo przezorną kobietą. Ponoć jej odlegli przodkowie byli Polakami, a Polacy - oprócz bohaterów - Polaków - stałe przed kims nawiewali. Ostatni, którzy nawiali to ci, którzy nawiali właśnie przed WŁAŚCIWYMI. Urządziliśmy sobie życie niezłe, chociaż pełne niewygód, ale wiadomości, które otrzymywaliśmy przez tranzystor całkowicie zniechęcały nas do powrotu.

Antyimperialow przez dwa lata - poza obozami koncentracyjnymi - nic specjalnego nie

działał. Ale nagle wprowadził wielką konstytucję pokojową, zlikwidował wszystkie partie poza Właściwą, zamknął wszystkie gazety poza "Tak Trzymać", zlikwidował język macierzysty i wprowadził należyty.

- Kto jest za - powiedział Łgarz Antyimperialow - niech wywiesi flagę właściwą, kto przeciw niech się modli. W ten sposób poznamy wolę naznaczoną.

Ludzie musieli chyba mieć już dość, gdyż masowo nie wywieszali i wtedy zaczęła się największa rzeź w dziejach cywilizacji. Nasze wojsko i policja przez te dwa lata zostały całkowicie opanowane przez agentów WŁAŚCIWYCH i były po ich stronie. Ale ludzi było tak dużo, że sprowadzono WŁAŚCIWYCH i ODPOWIEDNICH z całego świata. Żeby nie było niespodzianek ani pomyłek oraz także niepotrzebnych napięć bądź sympatii rasowych każdy WŁAŚCIWY i ODPOWIEDNI musiał dać sobie zabarwić skórę na całym ciele trwale na kolor właściwy, na oczy nałożyć jaskrawo właściwe szkła kontaktowe oraz poddać się depilacji włosów we wszystkich miejscach. Wtedy to idiotyczne pokolenie przekonało się naocznie, że ODPOWIEDNI wcale nie zajmują się gotowaniem natomiast z olbrzymią wprawą zabijają ciosem motyki w potylicę. I że WŁAŚCIWI nie zabrali hokeja. Przeciwnie nakazali odbywać mecze hokejowe częściej niż kiedykolwiek. Tyle, że najpierw ich dygnitarze zabawiali się odstrzałem hokeistów, a potem nadlatywały helikoptery i zrzucały na publikę napalm. Okazało się także, że pomimo iż pierwotnie zachwalano sztukę ludową WŁAŚCIWYCH za właściwe wyrażanie wrażliwej wielkiej duszy stepowej, a zbiory ich muzeów obwołano za najbogatsze, WŁAŚCIWI są estetycznie nieczuli. Zlikwidowali wszystkie kolory i zadekretowali tylko jeden właściwy. W końcu na właściwo zabazgrali niebo, ale dopóki im się to nie udało zabronili ludziom podnosić do góry głowy. Ilez motyk miękko wlaźło z tego powodu w potylicę?

Świat przestawał istnieć. Moja mama zmarła ze zgrozy, a ja odebrałem ostatnią wiadomość w macierzystym języku: każdy WŁAŚCIWY i ODPOWIEDNI dostał identyfikator - jakies urządzenie elektroniczne, które wszczepione w mózg pozwalało z odległości kilku metrów na pozytywne rozpoznanie.

Może piszę to wszystko lekkim piórem, ale uwierzcie, jest mi naprawdę ciężko na sercu.

Przez pewien czas nie wiedziałem co z sobą począć, ale potem natknąłem się na prof. Dobbsa, który też okazał się przezorny i uciekł. On zaopatrył mnie w fałszywy identyfikator oraz zabawił na właściwo.

- Jim, ty masz szansę - mawiał często, kiedy kończył przemówienie jak to powinienem wyleźć z gór, poszukać jakiejś kobiety, wrócić z nią w góry i założyć nie-WŁAŚCIWĄ cywilizację. Był rzeczywiście chyżowaty, ale w pełni

FILM

NIECO BLIŻEJ BROADWAY'U

Robert Altman był zawsze jednym z moich ulubionych reżyserów. Sztuki zaś wystawiane w teatrach Broadway'u nigdy nie były moją ulubioną lekturą. Toteż kiedy dowiedziałem się, że nowy film Altmana "Come Back to the Five and Dime, Jimmy Dean, Jimmy Dean" jest adaptacją sztuki, którą on sam reżyserował na Broadway'u i która okazała się niewypałem, miałem poważne wątpliwości, czy w ogóle warto ten film oglądać. Zwyciężyło jednak zaufanie do reżysera, którego poprzednie filmy - zarówno te okryte sławą jak "Nashville", jak i te mniej znane, ale równie dobre np. "Buffalo Bill i Indianie" - nigdy nie sprawiały mi zawodu. Decyzja okazała się słuszną, gdyż jest to film nieprzeciętny. Abstrahując od wartości scenariusza (wchodzi tu w grę osobiste upodobanie i to co ja bym skrytykował może się komu innemu bardzo podobać) jest to niewątpliwie popis reżyserski, operatorski i aktorski, które to trzy czynniki składają się na jakość filmu.

Jest to gorzka komedia, której akcją jest spotkanie, po 20 latach, pięciu kobiet będących kiedyś członkiniami (a raczej członkami, bo jedna z nich to były mężczyzna) klubu wielbicieli legendarnego aktora Jamesa Deana, kręcącego właśnie podówczas słynny film "Giant". Główne role kreują Cher (debiutująca jako aktorka, ale jak wspaniała to debiut), Sandy

Dennis oraz Karen Black (pamiętna piosenkarka country z filmu Nashville). Wszystkie trzy dają popis wspaniałej gry aktorskiej, na trzy jakże odmienne sposoby. Sissy (kreacja Cher) jest uosobieniem dynamiki i seksu, Mona (Sandy Dennis) to pełna wewnętrznych sprzeczności matka domniemanego syna Jamesa Deana, zaś Joanne (Karen Black) jest postacią kontrowersyjnie tajemniczą, wokół której

unoszą się wielkoswiatowa aura. Miejscem akcji jest tani sklepik w teksańskiej mieścinie, która 20 lat wcześniej przeżywała krótkotrwały okres świetności, związany z faktem kręcenia w okolicy filmu "Giant". Tam to właśnie odbywały się zebrania klubu i tamże zbierają się jego członkinie po 20 latach. Jest to okazja do przypomnienia chwil zabawnych jak i smutnych, do bolesnego ujawnienia dawnych tajemnic. Teraźniejszość przeplata się ze scenami retrospekcyjnymi. W tym celu reżyser, z pomocą operatora i oświetlenia, zastosował ciekawy efekt. Wszystkie sceny retrospekcyjne filmowane były w najdłuższym czasie za barem lustrze. Często podczas jednego ujęcia teraźniejszość współistnieje z przeszłością, obrazy nakładają się na siebie, przenikają nawzajem. Kamera jest w ciągłym ruchu, wędruje nieustannie po niewielkim wnętrzu, śledzi ruchy bohaterek dramatu, natrętnie skierowując

odczulem jego stratę, gdy dopadł nas kiedyś patrol WŁAŚCIWYCH. No i jego ubili, bo przecież sam nie dał się zabawić na właściwo, ani też nie zaopatrył w fałszywy identyfikator. Twierdził, że był za stary na takie numery.

Włóczyłem się przez jakiś czas bez składu. Ale kiedy wcielono mnie do oddziału malarskiego - zajmowaliśmy się malowaniem na właściwo gór - nawiałem i dojrzałem do założenia cywilizacji.

Przemierzyłem już przez te kilka lat nieogarnione tereny, sporą ilość miast i wsi. Zauważyłem powszechny upadek obyczajów, moralności i gospodarki. Ostatnio zresztą poruszać się jest coraz trudniej. Ciągłe dopadają mnie jakies patrole i żądają przepustek, jakies ewidencji. Udaję niemowę. Nie dam się zabić tylko za to, że nie mówię należytym. Ciekawe, czy uda mi się znaleźć nie-WŁAŚCIWĄ kobietę? Niedługo już a zaczęję zabijać. Kolor właściwy doprowadza mnie do szalenstwa, miałem już kilka napadów furii.

A teraz siedzę na ławce nieczynnego dworca kolejowego i chyba zwróciłem uwagę jednego WŁAŚCIWEGO. Podchodzi do mnie jakby trochę zdziwiony. Ale jakby i zdecydowany. To ODPOWIEDNI, gdyż wyciąga motykę. Chyba przestały działać baterie w moim identyfikatorze.

Francisek Komiga

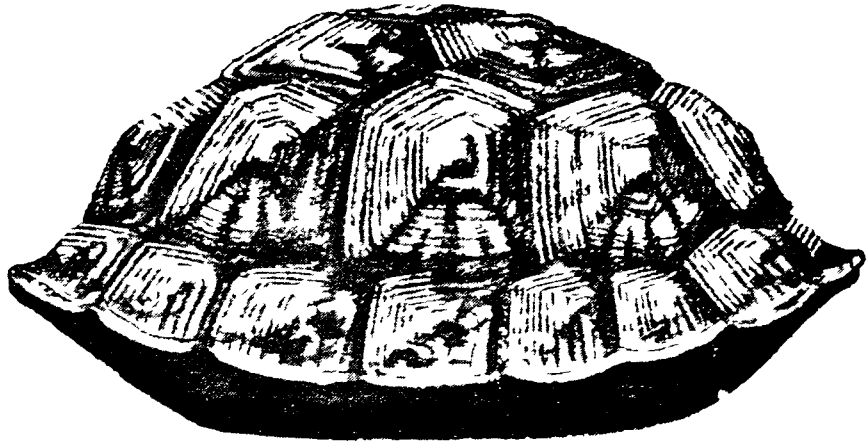
objektyw w stronę lustra, w którym regularnie pojawiają się sceny z przeszłości. W tym chyba tkwi główny atut filmu. Reżyser nie filmuje po prostu sztuki, ale przedstawia jakąś koncepcję artystycznego przekazu. Słowo, ruch, światło uzupełniają się nawzajem, tworząc coś więcej niż tylko rejestrację kwestii i zachowań aktorów. Tworzą pewną jakość estetyczną operującą na wielu płaszczyznach. Wszystko to, poparte niekonwencjonalną grą aktorską, daje efekt niemalże surrealistyczny. Nie chcemy, i chyba nie powinniśmy, zastanawiać się nad realnością tego co się dzieje na ekranie. Zarówno wewnątrz sklepu, jak i wypełniające je postacie spowite są mgłą zadumy, refleksji.

Efekt surrealizmu i zadumy osiąga swoją kulminację już po zakończeniu właściwej akcji, kiedy pojawiają się napisy, a wewnątrz sklepu staje się nagle puste, pokryte kurzem i pajęczynami, tak jakbyśmy dokonali skoku w czasie o następne 20 lat. Można to odebrać jako zakwestionowanie tego wszystkiego, co przed chwilą ujrzelśmy, sensu otaczającej nas rzeczywistości. Można też dalsze dociekania pozostawić jednak widzom, bo każdy odbierze to na swój sposób, niewykluczone, że inny od pozostałych. Warto przekonać się samemu.

Bogdan Kadej

poradnia

„Zaufanie”

IDEALIZM I MATERIALIZM W MAŁŻENSTWIE?

Pani Ewa M z Toronto pisze

Cztery lata temu wyszłam za mąż za Kanadyjczyka Mam trzyletnią córkę. Już wkrótce po ślubie doszłam do wniosku, że mamy różne poglądy na życie. On jest businessmanem, lubi zarabiać pieniądze. Kontaktów z ludźmi unika. Ja jestem inna. Ciągle czegoś chcę, do czegoś dążę, choć nie zawsze wiem, do czego. Studia musiałam przerwać ze względu na dziecko. To, że on jest protestantem, a ja katoliczką chyba nie jest w naszym przypadku ważne. Czy nasze małżeństwo ma szansę przetrwać?

Nasza odpowiedź

Istnieją koncepcje powiadające, że warunkiem tzw. szczęścia małzńskiego jest WSPÓLNOTA PEWNYCH PODSTAWOWYCH WARTOŚCI, wspólnota nadrzędnych celów i dążeń życiowych. Cechy temperamentalne pełnią natomiast rolę drugorzędną, wręcz pożądaną jest, gdy cechy temperamentalne małżonków są przeciwstawne. Gdy „On” ma temperament impulsywny i wybuchowy, dobrze jest, gdy „Ona” jest łagodna i cierpliwa (Lub oczywiście - w duchu równouprawnienia - odwrotnie) - „uzupełniają się” wtedy temperamentalnie.

W opisywanym przypadku mamy jednak do czynienia (a może tylko tak się wydaje zawięzanej zonie?) z ROZBIEŻNOŚCIĄ SYSTEMU WARTOŚCI WSPÓLMAŁŻONKOW, co nie jest optymistycznym prognozą małżeńskim.

Rozbieżność ta dotyczy tak fundamentalnego dla jednostki ludzkiej wymiaru jej wartości jak WARTOŚCI MATERIALNE I WARTOŚCI NIEMATERIALNE, zwane niekiedy tajemniczo DUCHOWYMI. „On” bowiem określany jest przez „Nią” jako materialista, „Ona” zaś stara się nam ukazać swoją tęsknotę za wartościami duchowymi, za drugim człowiekiem, za poznaniem, wiedzą i innymi „niematerialnymi” wartościami. „Ona” ukazuje nam swoje DĄŻENIE DO POZNANIA SENSU ŻYCIA.

Czy można pogodzić MATERIALISTĘ z IDEALISTKĄ? W jednym małżeństwie?

W większości małżeństw młodzi wchodzić we wspólne życie z własnym, indywidualnym bagażem swoich własnych doświadczeń, przeżyć, postaw. Z własnym systemem wartości i własnymi oczekiwaniami wobec

współmałżonka. Rodzi się wiele konfliktów charakterystycznych dla młodych małżeństw, a wynikających przede wszystkim z NIEZNAJOMOSCI drugiego człowieka, z NIEUMIEJĘTNOŚCI ZREZYGNOWANIA z czegośkolwiek na rzecz drugiego, z NIEUMIEJĘTNOŚCI KOMPROMISU. Zdrowy kompromis oparty na znajomości oczekiwan, postaw i nawyków współmałżonka jest podstawą zdrowego psychicznego funkcjonowania w życiu małżeńskim. Przejawem społecznej i psychicznej dojrzałości współmałżonków. Przez „zdrowy” kompromis rozumiem kompromis, który nie opiera się na wymuszeniu, zastraszeniu i szantazu emocjonalnym, lecz polega na OBOJĘTNYM zrezygnowaniu z jakiejś małej części własnych przyzwyczajzeń i nawyków na rzecz tego, co tworzy WSPÓLNOTĘ małżeńską.

Drugą główną przyczyną nieporozumień i konfliktów małżeńskich jest nastawienie na BRANIE, na korzystanie od drugiego człowieka, oczekiwanie na jego wyrazy szacunku, przywiązania, miłości, bez jakichkolwiek prób DAWANIA mu czegośkolwiek od siebie. Małżeństwo nastawione na WZAJEMNE BRANIE to po prostu jedna z form EGOIZMU WE DWOJE, gdzie każda ze stron traktuje drugą jako obiekt do zaspokajania własnych potrzeb, a nie jako PODMIOT, jako osobę ludzką, której należy się szacunek i troska. Nawet kosztem własnych wyrzeczeń i ofiar.

Autorka listu zakwalifikowała JUŻ swojego męża do kategorii „materialistów”, kategorii, której zresztą nie akceptuje, podkreślając, że ona sama jest „inna” (lepiej?). Można zapytać, jak to się stało, że po kilku latach małżeństwa nie doszło w tym domu do jakiegokolwiek formy WYMIANY - poglądów, opinii, postaw, wartości wreszcie. Do jakiegokolwiek kompromisu poprzedzonego dyskusjami, rozmowami, tym wszystkim, co można określić mianem „MAŁŻEŃSKICH NEGOCJACJI”.

„On” jest taki sam, jak był na początku małżeństwa i „Ona” również. Nie potrafią się komunikować. Nie w sensie językowym. To nawet nie jest takie trudne. W sensie psychologicznym.

Można zapytać, jak to się stało, że „Ona” nie potrafiła dotrzeć do „Niego” ze swymi duchowymi rozterkami, ze swymi problemami, że nie potrafiła (a może było to zbyt trudne) DAĆ mu, OFIAROWAĆ mu wartości, które sama ceni. Przekonać go, a choćby nawet wzbudzić wątpliwość co do tego, czy rzeczywiście istnieje

jeden tylko uniwersalny system wartości, kazący cenić dobra materialne bardziej niż jakiegokolwiek inne.

Mąż Pani wychował się w bardziej niż polska zmaterializowanej kulturze sytego Zachodu. Wybrał zawód, którego głównym ośrodkiem zainteresowania jest DOBRO MATERIALNE i manipulowanie nim w możliwie korzystny dla siebie i swojego przedsiębiorstwa sposób. Wybrał zawód, który z natury swojej wykształca bardzo specyficzny stosunek do innych ludzi. Stosunek PRAGMATYCZNY. Jeśli do tego dołączą się autentyczne osobiste problemy w kontaktach z ludźmi (nieśmiałość, izolowanie się, lek), wynikające z jego uprzednich negatywnych doświadczeń społecznych, to, że mąż Pani zachowuje się w taki właśnie, a nie inny sposób, staje się bardziej zrozumiałe, i wymaga zastosowania wobec niego stosownej STRATEGII oddziaływań, opartej na znajomości jego przyzwyczajzeń, zainteresowań, ulubionych aktywności. Opartej na znajomości tego wszystkiego, co Was rzeczywistość łączy, a nie dzieli.

Dziecko. Większość Waszych wspólnych aktywności koncentruje się obecnie wokół dziecka. To wspaniała szansa do wykorzystania. Do poszukania tego, co łączy. Tego, co jest czasem głęboko ukryte pod MASKĄ chłodnego rozsądku, pragmatyzmu i manifestowanej obojętności wobec ludzi.

Co jest maską, a co jest rzeczywistością? A może jednak uda się Wam WSPÓLNIE odkryć jakieś ukryte wartości, które nigdy nie ujrzały światła dziennego, bo znacznie wcześniej uznane zostały za wstydliwie niemieckie, niepraktyczne i niegodne kogoś, kto chce przekonać świat, że głównym celem jego życia jest SUKCES. A może uda się dotrzeć do niego z nowym systemem wartości, choćby tylko wzbudzając wątpliwość co do dotychczasowego i pokazując inne możliwe rozwiązania.

JESLI MAŁŻEŃSTWO jest DAWANIEM, trzeba być przygotowanym na trud docierania do drugiej osoby, trud dawania jej samego siebie i tego, co się najbardziej ceni. Dawanie jest zaprzeczeniem świadomego izolowania się i poczucia wyższości, zawartego w słowach „on jest materialistą, ale ja jestem inna” (domyśliśmy się lepsza, stworzona do wyższych celów).

Dość łatwo jest dokonać aktu emocjonalnego odrzucenia męża nie rozumiejąc się! I mieć sto argumentów na rzecz własnej racji. A lista argumentów będzie rosła nieskończenie, bo

własne, osobiste spostrzeganie rzeczywistości tak tę rzeczywistość deformuje, że widzi się tylko to, co się CHCE widzieć, to, co jest zgodne z własną postawą. Nie dostrzegając żadnych argumentów przeciwstawnych lub zniekształcając je zgodnie z własnymi przekonaniami.

Znacznie trudniej jest cierpliwie i ofiarnie poszukiwać wspólnych rozwiązań. Poszukiwać wspólnego języka. Zrobić coś, co sprawi, że szklana ściana między nimi przestanie istnieć.

Autorka listu sama zresztą przyznaje, że nie zawsze wie, czego chce od życia. Dopiero poszukuje jego sensu. Czy warto tak od razu wyłączać męża ze sfery własnych problemów, zakładając, że on i tak niczego nie zrozumie? Może to i prawda w tej właśnie chwili, ale przecież tak nie musi być. Wyrosłe między Wami bariery trzeba będzie burzyć bardzo długo. A można to robić tylko ze świadomością, że praca ta ma sens. I nie załamywać się niepowodzeniami, których

będzie na pewno bardzo wiele.

W tej mozolnej i zmuśnej pracy można wykorzystać WSPÓLNE elementy wiary katolickiej i protestanckiej, zwracając uwagę na pewne wspólne nadrzędne wartości, cennie w obydwu religiach, powstrzymując się od budzącego natychmiastowy opór „nawracania na siłę”.

Warto się też zastanowić nad tym, czy sprawcą negatywnej postawy wobec męża nie jest, w małej choćby części, rozgoryczenie i żal spowodowany koniecznością przerwania studiów i zrezygnowania z aspiracji zawodowych na rzecz roli matki. Jeśli tak, to dla dobra małżeństwa lepiej byłoby, gdyby matka studiowała, choćby part-time, niż gdyby miała okazywać swoje zniechęcenie i żal za niespełnionymi oczekiwaniami. Oczywiście wtedy, gdy nie potrafi zrozumieć istoty ROLI MATKI i odpowiedzialności, która w związku z tym na niej ciąży wobec tego „powołanego do życia”.

DR Z B

Listy

SKROMNI

Jest taka anegdota. Do Radia Erywan wytylnęło pytanie: Czy prawdą jest, że w Waszyngtonie przed Białym Domem rozdają samochody? Odpowiedź redakcji: Prawda, ale z małym zastrzeżeniem. Nie w Waszyngtonie a w Moskwie, nie przed Białym Domem a na Placu Czerwonym, nie samochody a rowery, i nie rozdają a kradną.

Przypomniała mi się ta anegdota, gdy dowiedziałem się, że w dniu 13 grudnia 1982 w Ottawie demonstrację pod Polską Ambasadą organizował Kongres Polonii Kanadyjskiej. Owszem, ale z małym zastrzeżeniem. Przemówienie napisał jeden pan, wygłosił je inny. Tenże pan wyłożył własne pieniądze na wypożyczenie tuby i na wykonanie plakatów. (Tak

na marginesie to ciekaw jestem, czy ci co przypisują sobie organizację demonstracji zwrócili mu te pieniądze?) Plakaty zostały wykonane przez ludzi nie mających z Kongresem nic wspólnego.

Jedyny wkład Kongresu to firmowanie demonstracji. Fakt. To bardzo dużo mimo, że wcześniej na wszelkie sposoby usiłowano uzasadnić bezcelowość demonstracji. Ale nie jest to wystarczające, żeby sobie przypisywać zasługę. Autentyczna działalność to coś znacznie więcej niż „podpisanie się” do gotowych akcji i wykorzystywanie koniunktury. Działalnością nie jest także odgrywanie roli pierwszej gwiazdy telewizyjnej w Ottawie.

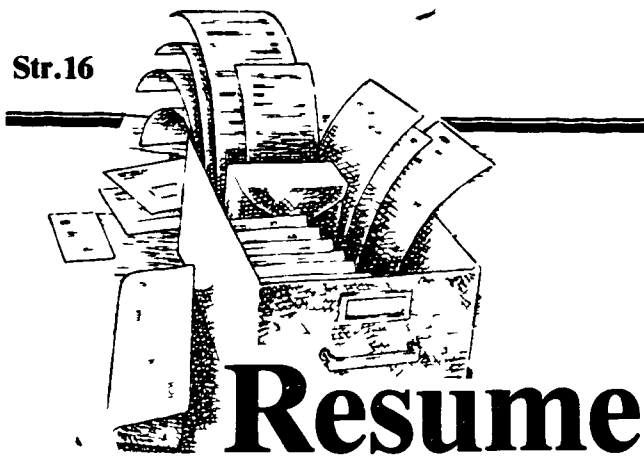
LUBUDU

Zwracam się z uprzejmą prośbą o ogłoszenie w "Echu Tygodnia" mojej prośby o pracę.

Jestem polskim rybakiem ze statku rybackiego i mieszkam w Kanadzie, w mieście Vancouver od 16.01.1982. Mam 33 lata i jestem samotny. Piszę do Redakcji o pomoc, bo w Kanadzie nie znam nikogo, a również nie mam tutaj żadnej rodziny. Przez pierwsze pół roku mojego pobytu w Kanadzie bezskutecznie szukałem pracy. A w drugim półroczu podjąłem naukę języka angielskiego. Szkołę kończę 27 lutego 83 roku i od 1-szego marca mogę pracować.

Jest mi obojętne, jaka to będzie prowincja lub miasto Kanady. Ja po prostu pragnę pracować, żeby się usamodzielnic. Co do pracy to także nie jestem wybredny, mogę pracować i wykonywać nawet najcięższe roboty. W Polsce ukończyłem Technikum Przetwórstwa Rybnego.

Jan MILER
5610 Oben St
V3R 4P3 VANCOUVER, B C

Resume

Znawcy wyróżniają kilka rodzajów resume Jeden z amerykańskich autorów, dr Angel, proponuje następującą klasyfikację

- resume podstawowe
- chronologiczne
- funkcjonalne
- analityczne

Każdy rodzaj szczególnie się przydaje w pewnych określonych sytuacjach **Podstawowe resume** jest skutecznym narzędziem szukania pracy dla robotników fabrycznych, robotników w warsztatach, robotników budowlanych i robotników produkcyjnych w różnego rodzaju zakładach

Chronologiczne resume uważa się za odpowiednie dla pracowników biurowych, sprzedawców i osób pracujących w różnego rodzaju usługach

Funkcjonalne resume jest prawdopodobnie najwłaściwszą formą resume dla osób posiadających w wysokim stopniu umiejętność wypowiedzenia się, twórczych, o skłonnościach artystycznych

Analityczne resume jest formą przyjętą przez osoby o wysokich kwalifikacjach zawodowych ("professionals"), pracowników na kierowniczych stanowiskach, osoby o bardzo wyspecjalizowanych umiejętnościach

Zajmiemy się najpierw nieco bardziej szczegółowo podstawowym resume

Podstawowe resume

Jest to dokument całkiem prosty, który wyrósł z tradycyjnego listu - podania o pracę, do niedawna używanego powszechnie w Północnej Ameryce W zasadzie, jest to zyciorys, odpowiednio rozbudowany Powinien zawierać kompletne informacje o poprzednio wykonywanej pracy, o wykształceniu i umiejętnościach starającego się o pracę

Jako przykład, możemy przedstawić następujący wzór

RESUME OF

Jan Kowalski
59 Fuller Avenue
Toronto, Ont
K9J 5S1

Tel 416 768-2945

PERSONAL DATA

Born 3 6 1948
Good health

Last physical (ostatnie kompletne badanie lekarskie)
6 10 1982

5' 10" (wzrost)

170 lbs (waga)

OBJECTIVE

Tutaj Jan Kowalski może stwierdzić, że szuka pracy jako mechanik samochodowy bo jego poprzedni pracodawca zamyka firmę

WORK EXPERIENCE AND RECORD

Pod tym nagłówkiem p Kowalski mógłby napisać, że pracował pod nadzorem jako

pomocnik mechanika samochodowego, wykonywał drobniejsze naprawy, wymieniał zużyte lub zniszczone części Wazne jest, by szczególnie wymienić wszystkie rodzaje czynności które wykonywał w warsztacie, np pomaganie bardziej wykwalifikowanym pracownikom w naprawie niektórych typów automatycznych skrzyń biegów, czy rozbieranie silnika

Dalej, p Kowalski informuje, że obecnie już samodzielnie naprawia samochody, dokonuje przeglądów by ustalić przyczynę złego funkcjonowania samochodu, naprawia lub wymienia uszkodzone części i nadzoruje takie czynności jak regulowanie silnika, wymianę pierścieni, regulowanie i naprawę hamulców

Nowo przybyli imigranci Polacy prawdopodobnie będą mieli trudności z przetłumaczeniem fachowych terminów Dlatego, jeśli Jan Kowalski jest jednym z nich, powinien koniecznie zapoznać się z fachową terminologią Nawet przy niedoskonałej znajomości angielskiego będzie mógł skorzystać z najbliższej biblioteki publicznej, gdzie znajdzie odpowiednie podręczniki z ilustracjami Dobrych fachowych słowników polsko-angielskich podających obecnie używaną terminologię w Ameryce na ogół brak Jeśli to się okaże zbyt trudne, najlepiej, by Jan Kowalski zawarł znajomość z mechanikiem samochodowym polskiego pochodzenia, odwiedził go w warsztacie i tam z pierwszej ręki zapoznał się z terminologią

SERVICE IN THE ARMY

Tutaj p Kowalski napisze, że w czasie służby wojskowej obsługiwał samochody ciężarowe

EDUCATION

Tutaj poda, że ukończył szkołę średnią i nauczył się zawodu mechanika samochodowego w przedsiębiorstwie transportowym a także w czasie służby wojskowej

SALARY

Czyli wynagrodzenie P Kowalski napisał tu "Open to negotiation", czyli - do uzgodnienia z pracodawcą

REFERENCES

Czyli referencje - polecenia Trzeba wymienić co najmniej trzy nazwiska, podając przy tym adresy Jeśli p Kowalski nie pracował jeszcze w Ameryce, będzie mu trudno znaleźć ludzi którzy mogliby się wypowiedzieć na temat jego kwalifikacji Jeśli jednak zostanie polecony jako człowiek uczciwy, punktualny, skrupulatny, znajdują się pracodawcy którzy dadzą mu szansę pokazania co umie w warsztacie

Za tydzień omówimy dalsze kolejne typy resume

PRAWO ITY §

Sędzia Belauger i RCMP

Pisaliśmy w listopadzie o specjalnych pełnomocnictwach - Writs of Assistance - wydawanych funkcjonariuszom RCMP - Royal Canadian Mounted Police Dzięki tym pełnomocnictwom RCMP ma prawo o każdej porze dnia i nocy wykroczyć do każdego budynku na terenie całej Kanady, może dokonywać rewizji i rekwirować przedmioty mające związek z przestępstwem

Stwierdziliśmy, że Writs of Assistance dają RCMP bardzo wielką władzę Nie mają odpowiednika ani w Stanach Zjednoczonych ani w Anglii, gdzie każdy funkcjonariusz musi mieć nakaz rewizji każdorazowo podpisany przez odpowiedniego urzędnika

Dodaliśmy, że sekcja 8 Kanadyjskiej Karty Praw stwierdza, że każdy ma prawo do zabezpieczenia przed nieuzasadnioną rewizją lub konfiskatą Wyłania się więc pytanie czy Writs of Assistance dla RCMP nie są sprzeczne z nową kanadyjską Kartą Praw?

W listopadzie ub r kwestia ta nie była jeszcze rozstrzygnięta

W ostatnich dniach decyzja ontaryjskiego sędziego dała początek postępowaniu prawnemu które może doprowadzić do zlikwidowania Writs of Assistance - specjalnych pełnomocnictw dla RCMP

Zaczął się od tego, że dnia 16 czerwca 1982 roku w miejscowości Gloucester w prowincji Ontario policja przeprowadziła rewizję w mieszkaniu p Carrier Miejscowym policjantom towarzyszył "Mountie" - funkcjonariusz RCMP, wyposażony w specjalne pełnomocnictwa W czasie rewizji znaleziono małą ilość haszyszu i p Carrier został postawiony w stan oskarżenia

W pierwszej instancji w sądzie prowincjonalnym sprawę rozpatrywał sędzia Belanger, który oddał akt oskarżenia stwierdzając, że dowód rzeczowy (haszysz) został uzyskany w sposób nielegalny i że przyjęcie tego dowodu w sądzie rzuciłoby złe światło na administrację wymiaru sprawiedliwości Sędzia Paul Belanger wyraził opinię, że Writs of Assistance naruszają konstytucyjnie zagwarantowane prawo jednostki do życia, wolności i osobistego bezpieczeństwa a także prawo do zabezpieczenia przed nieuzasadnionymi rewizjami i konfiskatami

Decyzja sędziego została ogłoszona ustnie w środę 6 stycznia Pisemny dokument przedstawiający decyzję miał zostać ogłoszony dopiero w następnym tygodniu

Postanowienie sędziego Belanger nie stanowi jeszcze ostatecznej decyzji w sprawie specjalnych pełnomocnictw dla RCMP Jeśli oskarżyciel publiczny odwoła się od tej decyzji do sądu wyższej instancji, sprawa będzie rozpatrywana ponownie i decyzja sędziego Belanger albo zostanie utrzymana w mocy albo unieważniona Potwierdzenie decyzji przez wyższe instancje oznaczałoby koniec Writs of Assistance W chwili gdy oddajemy ten materiał do druku, nie wiadomo jeszcze, czy prokurator federalny Eugene Williams, który oskarża p Carrier, będzie apelował czy nie

Wyrok w sprawie Carrier, mimo że jeszcze nieprawomocny, wpłynął jednak natychmiast na praktykę RCMP Superintendent RCMP John Bentham poinformował prasę dnia 7 stycznia, że kwatery główna RCMP poleciła funkcjonariuszom, by nie posługiwali się specjalnymi pełnomocnictwami w prowincji Ontario dopóki sprawa nie zostanie zbadana i dopóki nie zapadnie decyzja co do odwołania się od wyroku w sprawie Carrier

Przy okazji dowiedzieliśmy się, że już w 1976 roku ogłoszono moratorium na wydawanie specjalnych pełnomocnictw Pewna ilość funkcjonariuszy nadal je posiada, bo wydano je im na cały okres pełnienia służby w RCMP Wynikałoby z tej informacji, że od szesciu lat nie wydawano nowych Writs of Assistance i że stale zmniejsza się liczba funkcjonariuszy RCMP wyposażonych w specjalne pełnomocnictwa, w miarę jak starsi z nich odchodzą ze służby Solicitor-General Kanady Robert Kaplan oświadczył, że chce zniesienia moratorium na wydawanie Writs of Assistance Sprzeciwia się temu ostro NDP - New Democratic Party

Dlaczego poświęcamy tej sprawie tyle miejsca?

Jedną z centralnych wartości demokracji jest ochrona praw jednostki Prawa te są zagrożone z dwu stron - przez jednostki popełniające przestępstwa i przez aparat państwowy reprezentowany

głównie przez policję Państwa totalitarne są ponurym przykładem łamania praw jednostki przez instytucje formalnie powołane do ich obrony Wiele światła na metody komunistycznej policji w sprawach kryminalnych rzuciły publikacje Solidarności a także prasy oficjalnej w PRL w okresie 15 miesięcy kiedy cenzura w PRL była prawie sparalizowana po sierpniu 1980 roku Jak wynikało z tych publikacji, normalną praktyką MO było zmuszanie pierwszego lepszego podejrzanego do przyznania się przy pomocy presji psychicznej i fizycznej, nierzadko bicia Było to wygodniejsze i szybsze, niż zrudne śledztwo, wymagające wiele pracy, precyzji, ścisłej logiki W rezultacie cierpiało wielu niewinnych a wielu prawdziwych przestępców nadal działało bezkarnie

Zbyt wielka swoboda policji w pełnieniu obowiązków stwarza też możliwość wykorzystywania aparatu policyjnego dla rozprawiania się z przeciwnikami politycznymi To co dzieje się w Polsce pod butem WRON-y jest tego klasycznym przykładem

Kanadyjska Karta Praw jeszcze raz podkreśla wagę jednej z podstawowych wartości na których zbudowane jest demokratyczne społeczeństwo Jeśli któraś z instytucji tego społeczeństwa pozostaje w sprzeczności z Kartą Praw, będzie musiała przejść do historii Sędzia Belanger uznał, że instytucją taką są specjalne pełnomocnictwa dla RCMP Niedaleka przyszłość pokaze, czy sądy wyższej instancji podzielą jego opinię

Osobiscie spałbym spokojnej wiedząc, że nikt, nawet najuczciwszy i najskrupulatniejszy oficer RCMP nie ma prawa włamywać się do mego domu o północy Pomyłki bowiem zdarzają się wszędzie

ciąg dalszy
za tydzień
Mecenas January

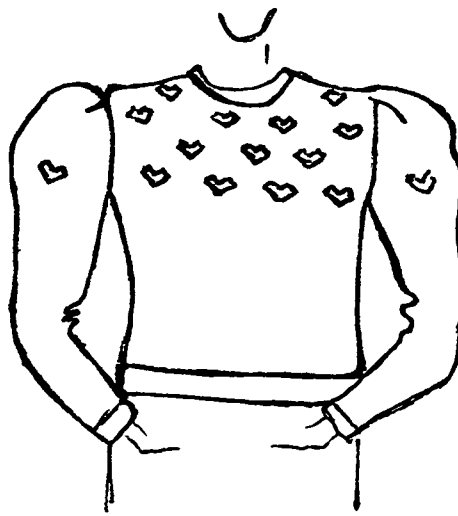
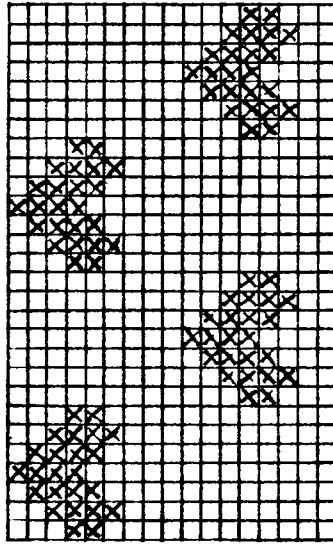
NIE TYLKO DLA KOBIEC

NIE TYLKO

SWETER DAMSKI

Material 13 motków puszystej wełny typu angora 12 w kolorze podstawowym, 1 w kontrastowym na wzór
 Próbkę 16 oczek - 10 cm, 20 rzędów - 10 cm
 Przędź
 Na cieńsze druty narzucić 64 oczka Rób ściągaczem 7,5 cm
 Dodaj 4 oczka w ostatnim rzędzie ściągacza Zmień druty na grubsze i rób ścięgiem pańczosznym dodając 1 oczko co 2,5 cm, aż na drucie będą 74 oczka Przerabiaj do wysokości 33 cm Zakończ 5 oczek na początku w następnych dwóch rzędach Następnie odejmij jeszcze po oczku z obu stron Zostaną 62 oczka Przerób 4 rzędy równo Dalej wyrabiaj wzór (wg rys) zaczynając pierwsze serduszek w czwartym oczku rzędu Na wys 14 cm od podcięcia pachy wyrabiaj podkrój szyi przerób 22 oczka, 18 oczek środkowych przelóż na agrafkę, korzystając z nitki następnego kłębka przerób 22 oczka drugiego ramienia Kontynuuj wzór, robiąc obie strony jednocześnie Od strony szyi ujmij po jednym oczku w co drugim rzędzie, aż zostanie 17 oczek na każdym ramieniu Wysokość podkroju rękawa - 20 cm Na ramię zakńczaj raz 8 oczek i raz 9

Tył Rób tak samo jak przód, pomijając wycięcie na szyję, aż wysokość podkroju rękawa będzie wynosiła 20 cm Zakńczaj z obu stron 8 oczek, 9 oczek, 28 oczek środkowych zostaw na agrafce Rękawy Na cieńsze druty narzucić 34 oczka Przerób ściągaczem 7,5 cm Zmień druty i rób ścięgiem pańczosznym Dodawaj z każdej strony po jednym oczku co 2,5 cm, aż będą na drucie 64 oczka, a długość rękawa będzie miała 44,5 cm Zakończ 4 oczka z każdej strony (na drucie 56 oczek) Następnie przerób 4 rzędy równo, po czym zacznij wyrabiać wzór Przerabiaj aż wysokość roboty od podcięcia wyniesie 16,5 cm Zakończ Wykończenie Zeszyj prawe ramię, nabierz na cieńsze druty dookoła podcięcia szyi Zrób 2,5 cm ściągacza Zakończ Zeszyj lewe ramię, zostawiając od strony szyi 7 cm nie zszyte Rozpięcie obrób szydłkiem Od strony przodu zrób петельki Wszywając rękaw górę odpowiednio przymarszcz

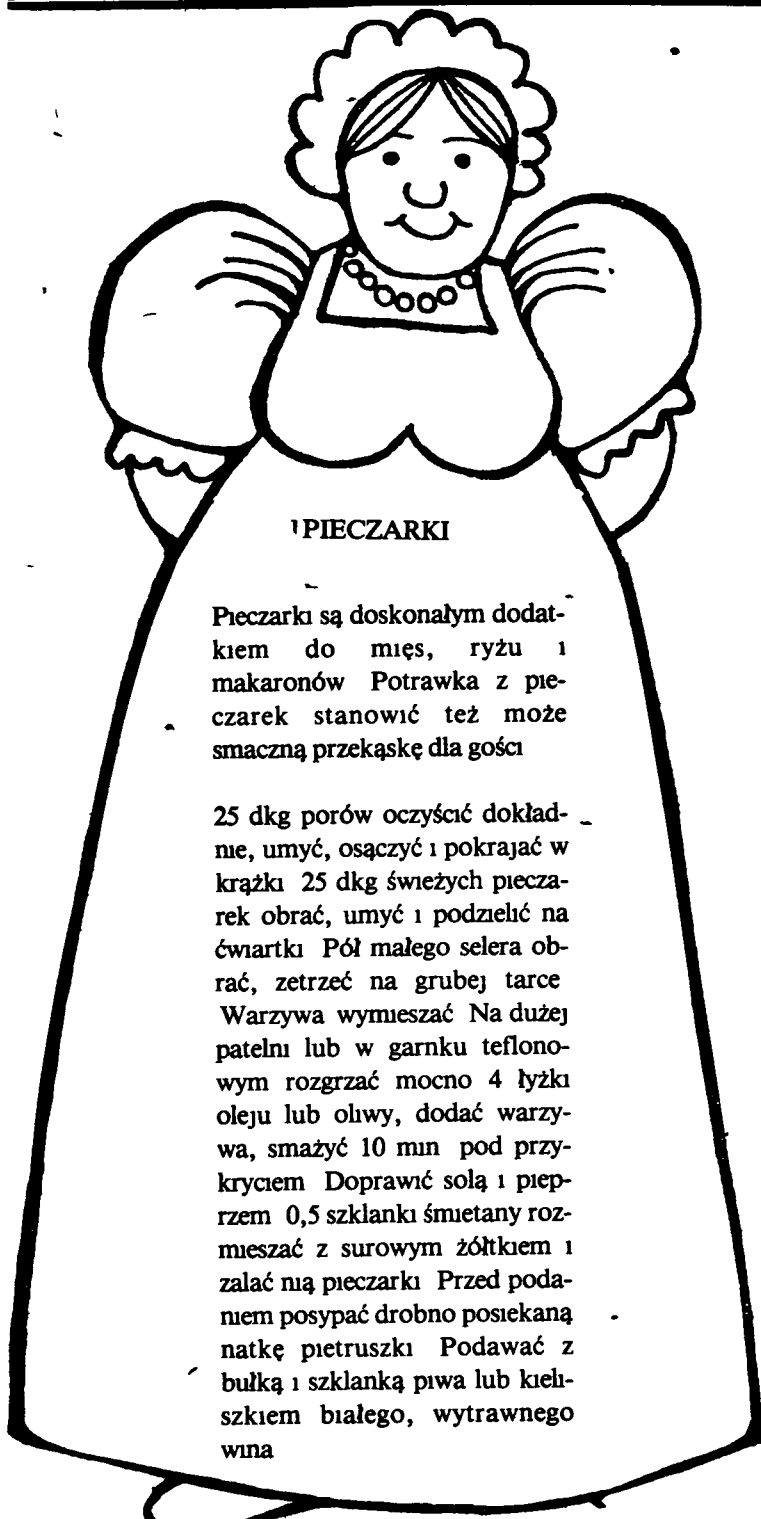

jolanta interiors — POLSKA FIRMA
 SPECJALIZUJĄCA SIĘ W ARCHITEKTURZE WNĘTRZ
 UDZIELI CI PORADY JAK URZĄDZIĆ GUSTOWNIE
 I WYGODNIE TWOJE MIESZKANIE LUB DOM
 polecamy
 PIONOWE I POZIOME ZASŁONY
 OZDOBNE LAMPY
 DYWANY I CHODNIKI
 • ZESTAWY PORCELANOWE
 SZTUŁCE
 • WYROBY SZKLANE I KRYSZTAŁY
 • NOWOCZESNĄ BIZUTERIĘ
 POSIADAMY BOGATY WYBÓR
 TOWARÓW IMPORTOWANYCH
 Szeroki asortyment prezentów na każdą okazję
STELTON
 2368 Bloor Street W Toronto Ont M6S 1P5 Tel 762 9638

Katolicki Wydział Oświaty
 (Metropolitan Separate School Board)
 zawiadamia

o dziennym kursie języka angielskiego dla początkujących i zaawansowanych Poziom jest dostosowany do indywidualnych potrzeb słuchaczy Rodzice z dziećmi w wieku przedszkolnym mile widziani Opieka nad dziećmi dla uczestników kursu zapewniona Zajęcia odbywają się codziennie (z wyjątkiem sobót) w godzinach od 9 do 14 30 w lokalu Kościoła Sw Marka przy Park Lawn Rd 277 Zainteresowani proszeni są o zgłaszanie się pod wyżej wymieniony adres w godzinach lekcyjnych

PIECZARKI

Pieczarki są doskonałym dodatkiem do mięs, ryżu i makaronów Potrawka z pieczarek stanowi też może smaczną przekąskę dla gości

25 dkg porów oczyścić dokładnie, umyć, osączyć i pokrajać w krążki 25 dkg świeżych pieczarek obrać, umyć i podzielić na ćwiartki Pół małego selera obrać, zetrzeć na grubej tarce Warzywa wymieszać Na dużej patelni lub w garnku teflonowym rozgrzać mocno 4 łyżki oleju lub oliwy, dodać warzywa, smażyć 10 min pod przykryciem Doprawić solą i pieprzem 0,5 szklanki śmietany rozmieszać z surowym żółtkiem i zalać nią pieczarki Przed podaniem posypać drobno posiekaną natką pietruszki Podawać z bułką i szklanką piwa lub kieliszkiem białego, wytrawnego wina

NIE DO ŚMIECHU

Wielką karierę zrobili w ostatnich latach książki Parkinsona i Petera, poświęcone różnym absurdom związanym z pracą i słownikami pracy Znamy więc „prawo Parkinsona” i „regulę Petera” Okazuje się jednak, że podobnych praw, reguł i zasad jest więcej A oto niektóre z nich
PRAWO MURPHY'EGO „Jeżeli coś może pójść źle, to z pewnością pójdzie”
PRAWO RUDINA „W sytuacji kryzysowej, kiedy trzeba wybrać między różnymi alternatywami, większość ludzi wybiera rozwiązanie najgorsze”

PRAWO FINAGLESA „Jeżeli jakaś praca została od początku źle zrobiona, wszelkie usiłowania jej poprawienia jeszcze ją pogarszają”

PRAWO CORPPSA „Ilość wykonanej pracy jest odwrotnie proporcjonalna do czasu spędzonego w biurze”

PRAWO MATHEWSA „Ci, którzy już mają — dostaną najwięcej”

Śmieszne? Śmieszne Można się więc śmiać Komu jednak do śmiechu? Bo nam — mimo wszystko — nie Te prawo znamy przecież z codziennego życia

Każdy człek inteligentny wydaje mu się podejrzany, każdy głupi — bardzo poprawia jego samopoczucie
 Johnson

Biały nie jest przeciwieństwem czarnego, ale wszystkich kolorów
 Cesbron

Wyczerpani bardziej doceniają źródła
 Wroblewski

Janina
 nowo przybyła, mówiąca po angielsku poszukuje pracy - najchętniej sprzątanie Okolice północno-wschodnie miasta
 Tel 449-8925

Nowoprzybyły, bez sponsorstwa i bez środków szuka pracy jako instalator elektryczny, w laboratorium, przy naprawie maszyn stolarskich, przyjmie też każdą inną pracę
 Tel 236-2652 12-10 wieczór, p Bolek

Młody kucharz z 10-letnią praktyką poszukuje pracy
 Dzwonić proszę wieczorem (5-7 godz)
 Maciej Grobelny
 Apt 308-10610-87 str
 Edmonton ALTA T5H 1N8
 (403) 424-1609

OFERUJE NAJNIŻSZE CENY W KANADZIE!
PACZKI LOTNICZE 3.75 za kg
PACZKI MORSKIE 1.40 za kg
 Toronto 2913 Dundas St W. (blisko Keele St.).
 Tel. 416-766-5112, po 6 wiecz. 255-2120

DLA KOBIET

NIE TYLKO DLA KOBIET

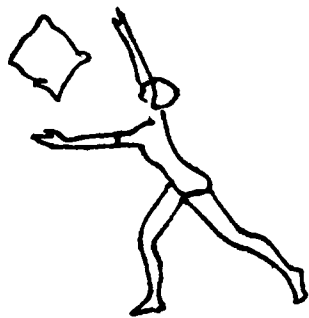
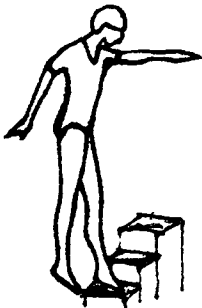
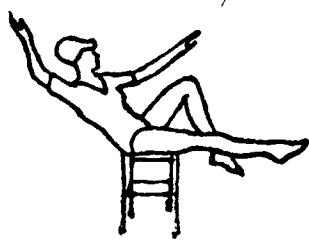
SCIEŻKA ZDROWIA W MIESZKANIU

1 To ćwiczenie znakomicie wzmacnia mięśnie brzucha siad na kuchennym stołku, odchylić się lekko do tyłu, ramiona w bok, nogi unieść wysoko i wykonywać nimi ruchy jak przy jeździe na rowerze

2 A teraz coś na poprawienie krążenia przygotować sobie duży, mocny i stabilny stółek, stanąć na nim lewą nogą, prawą natomiast podskoczyć 10 razy, przez cały czas pilnując, aby była wyprostowana To samo powtórzyć zmieniając nogi

3 Porządkuj i przestawianie krzesel wykorzystaj dla wzmocnienia mięśni klatki piersiowej Stanąć w lekkim rozkroku, uchwycić krzesło w obydwie ręce, unieść wysoko i szerokim łukiem przenieść z lewej strony na prawą, a potem - w odrotnym kierunku Powtarzaj 10 razy

4 Ćwiczenie to, powtarzane tak często, jak to tylko jest możliwe wyrabia zręczność sylwetki i zwinność w tańcu Jedną nogą robimy duży krok do przodu Z tej pozycji podrzucamy energicznym ruchem poduszkę do góry i łapiemy ją na zmianę - raz lewą, raz prawą ręką, balansując tułowiem raz na lewo, raz na prawo dla utrzymania równowagi

U

R

O

D

MODA

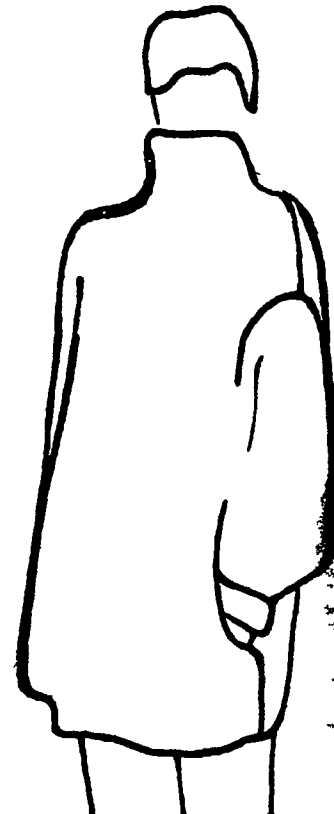
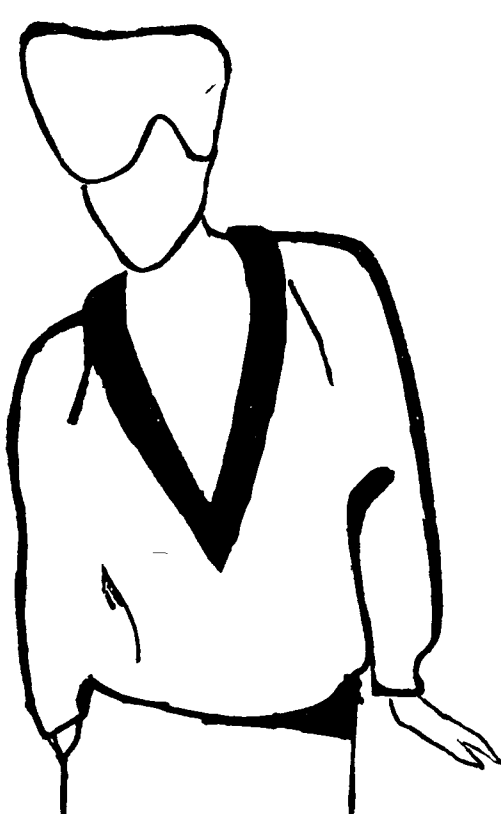
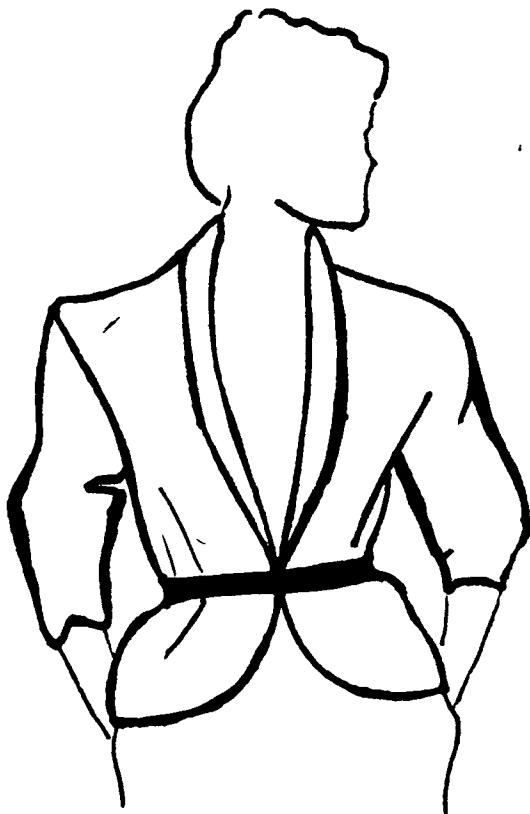

Swetry zawsze modne, ale sweter swetrowi nie równy Np ten z kołnierzem, niby mienadzwyczajny, ale ma szerokie, wywątowane ramiona i wąski pasek w talii, który powoduje, że tworzy się krótka baskinka, podkreślająca ładną linię bioder Do tego spódnica koniecznie wąska

Sweter w typie sportowym (też z poduszkami) jeśli ma takie wielkie wycięcie w kształcie litery V

może posłużyć i na wieczór, ale wtedy nie kładziemy nic pod spód, a wieczorowy charakter stroju podkreślamy błyszczącą biżuterią

Wielki sweter w stylu bluzy treningowej na wieczór raczej się nie nadaje, ale jest praktyczny i ciągle bardzo modny Długi zakręty - narzutka dobrze się prezentuje na wąskich sukienkach i spódniczkach odsłaniających kolana

UWAGA POLONIA — UWAGA NOWO PRZYBYLI!

SEMEHEN WHOLESALE MEAT i b. prac. "SCAN"

WIELKA OKAZJA — CENY HURTOWE NA WĘDLINY
WYROBY WĘDLINIARSKIE WYROBY GARMAŻERYJNE
I MIĘSO WŁASNEJ PRODUKCJI ORAZ PRODUKTY
Z POLSKI

Produkujemy 100 różnych gatunków wędlin

WALCZYMY Z DROŻYZNĄ — WALCZYMY Z INFŁACJĄ

SEMEHEN WHOLESALE MEAT i b. prac. "SCAN"

1572 Bloor St. W (przy Dundas St. W) Tel. 534-2023

Sklep czynny	poniedziałek	9:00 - 6:00
	wtorek	9:00 - 6:00
	czwartek	9:00 - 7:00
	piątek	8:30 - 8:00

Specjalne ceny

Od 1 - 31 stycznia

	Cena dotychczas	Cena specjalna
1 Paszeta	\$ 2,69	\$ 1,69
2 SZYNKI BLACKFOREST OLD COUNTRY i VIRGINIA (1 lb) w kawalku	\$ 4,99	\$ 3,49
3 KIEŁBASA WIEJSKA (1 lb)	\$ 3,99	\$ 2,59
4 KIEŁBASA POLSKA (1 lb)	\$ 3,99	\$ 2,59
5 POŁĘWICA PIECZONA (1 lb)	\$ 4,99	\$ 3,49
6 KIEŁBASA MYSLIWSKA	\$ 3,49	\$ 2,49
7 SER Y HAVARTI GERMAN EDAM GERMAN TYLZYC	\$ 3,99	\$ 2,99
8 BIGOS POLSKI R T E (1 lb)	\$ 1,49	\$ 99
9 PIEROGI Z MIĘSEM Z KAPUSTĄ oraz Z SEREM I ZIEMNIAKAMI (Ruskie) (1 tuzin)	\$ 2,99	\$ 2,19
10 GOŁABKI R T E (1 KONTAJNER 4 sztuki)	\$ 4,20	\$ 2,80
11 MIESZANKA CZEKOLADOWA WEDEL	\$ 2,99	\$ 1,99
12 SLIWKI W CZEKOLADZIE (1 lb)	\$ 3,99	\$ 4,99
13 ANDRUTY CZEKOLADOWE PRINCE - POLO (1 sztuka 2 oz.)	\$ 5,49	\$ 3,36
14 ANDRUTY CZEKOLADOWE PRINCE - POLO (1 PUDEŁKO 20 sztuk)	\$ 9,80	\$ 6,80
15 CUKIERKI KRÓWKI MLECZNE i CZEKOLADOWE (1 lb)	\$ 1,99	\$ 1,49
16 CUKIERKI WEDEL NADZIEWANE MARMOLADOWE, CZARNA PORZECZKA MIODOWE MIĘTOWE OWOCOWE (1 lb)	\$ 1,99	\$ 1,49
17 SYROPY KRAKUS MALINOWY CZARNA PORZECZKA TRUSKAWKOWY I WISNIOWY	\$ 2,35	\$ 1,57
18 DZEMY MALINOWY TRUSKAWKOWY CZARNA PORZECZKA AGREST	\$ 1,49	\$ 1,09
19 Czekolada mleczna Wedel 100 g (1 szt.)	\$ 1,19	79c
20 Czekolada mleczna z orzechami 150 g (1 szt.)	\$ 2,69	\$ 1,69

COPERNICUS MEAT PRODUCTS

właściciele T S Pakulscy

posiadamy świeże mięsa wykrojone na życzenie kielbasę szynki boczki balerony na sposób czysto polski wędliny różnego gatunku oraz sędzje, flaki i wiele importowanych delikatesów

79 Roncesvalles Toronto

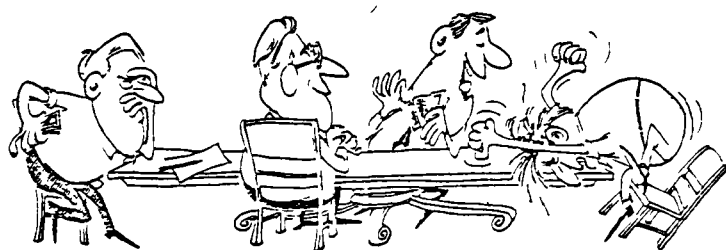
KOMIS

Polecamy odwiedzić nasz „KOMIS“ wielobranżowy. Przyjmujemy rzeczy do sprzedaży i sprzedajemy po cenach przystępnych dla każdego. ● Potrzebujesz pieniędzy na nowe ubranie lub zmienić wygląd Twojego mieszkania? „KOMIS“ idzie Ci z pomocą. Na pewno posiadasz nowe lub mało używane rzeczy, z którymi nie wiesz co zrobić. Przynies do „KOMISU“ Masz odzież damską, męską, dziecięcą, suknie ślubne i balowe, obuwie, futra, wyroby jubilerskie, kryształy, porcelanowe dywany, firany, wartościowe obrazy, ręczne wyroby — my Ci sprzedamy. WSTĄP DO „KOMISU“ A PRZEKONASZ SIĘ

305 Roncesvalles Ave. Tel. 531-8872

BRYDŻ

CZY MUSIAŁEŚ LEŻEĆ ?

REDAGUJE JERZY BEŁDOWSKI RUBRYKA BRYDŻOWA - ODCINEK 7

OBJAŚNIENIE ZNAKÓW ♠ PIK, ♣ KIER, ♢ KARO, ♠ TREFL, BA = BEZ ATU
K¹ = KONTRA, RK¹ = REKONTRA --- A=AS, K=KRÓL, Q=DAMA, J=WALET, X=BLOTKA
P = PÓŁNOC, Z = ZACHÓD, W = WSCHÓD, D = DEKLARANT (ROZGRYWAJĄCY)

W drugim i trzecim odcinku naszej rubryki wytknąłem często spotykany błąd "automatycznego" rozegrania pierwszej lewy bez uprzedniego zrobienia planu całej rozgrywki. Tego rodzaju automatyzacja leży, potrochu, w naturze ludzkiej - ot, robimy czasem coś bez zastanowienia - a potrochu jest ona dowodem lenistwa mentalnego. Fakt ten koliduje z ideą brydża jako rozrywki umysłowej.

W okresie noworocznym istnieje zwyczaj robienia toż z postanowieniami "Przestanę palić" lub "Nie będę przekraczał samochodem dozwolonej szybkości" lub "Raz na tydzień przyniosę żonie kwiatki albo 'Na wódkę nawet nie spojrzę przed 6-tą wieczór' znamy to, znamy. Ja proponuję abyśmy my, brydżysty, postanowili stosować w rozgrywce następującą zasadę:

NIE ZAGRAM DO PIERWSZEJ LEWY PÓKI NIE ZADECYDUJĘ CO ZAGRAM W NASTĘPNEJ LEWIE

Jest to naprawdę bardzo praktyczna zasada a w dodatku łatwa do zapamiętania.

Automatyczne zagrania trafiają się nie tylko w grze deklaranta ale również w grze obrońcy. Każdy obrońca powinien, zanim zagra do pierwszej lewy, zrobić plan w jaki sposób położyć kontrakt. Fakt, że deklarant już zagrał ze stołu, nie zmusza nas do natychmiastowego dodania naszej karty.

Przy okazji zwracam uwagę obrońcom, że nie wolno obrońcom grać karty ze stolika, jak to się często widuje. Również "Dziadek" nie ma tego prawa. Nawet jeśli na stole leży singiel nie wolno tego robić gdyż utrudnia to deklarantowi "wzrokowe zapamiętanie" układu kart na stole.

Problem nr 1 dla obrońcy	Licytacja	Z	P	W	D
♠ Axx	Kontrakt 5 karo			Pas	1♠
♣ xxx		1♣	2♣	3♣	3♠
♢ xxxxx		Pas	4♢	Pas	5♢
+xx					
	Wyjście Król kier				
	Czytelniku jesteś w pozycji W				Jaki jest twój plan ? Co zagrasz do pierwszej lewy ? Dlaczego ?

Wszyscy znamy podstawowe zasady toż z alfabetu sygnałów. Dodanie wysokiej karty zachęca partnera do kontynuowania zagranej koloru podczas gdy niska karta wskazuje na brak zainteresowania tym kolorem.

Rozwiązanie problemu omówimy w następnym odcinku.

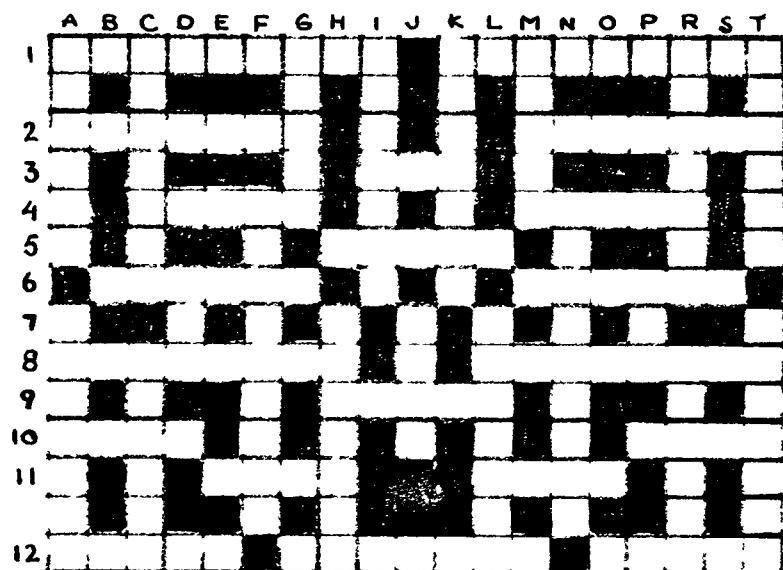
Problem nr 2 /bardzo łatwy/ dla deklaranta

Problem nr 2	Kontrakt	Wyjście	Zakładamy, że trefle i kara u przeciwników są podzielone 2-3
♠ Kx	3 Bez Atu		
♣ xx	Dama Pik		
♢ Kxxxx			
+Kxxx			
	Jaki jest twój plan i dlaczego ?		
	Mamy 8 kart w treflach i 8 w karach a więc jest rzeczka obojętną który z tych kolorów wybierzemy aby uzyskać potrzebne nam 2 dodatkowe lewy. Czyżby ?		
	Zobaczymy za tydzień		

KRZYŻÓWKA NR 15

Pionowo

- 1-A jaszczurka Ameryki tropikalnej
- 1-C inaczej Abisynia
- 1-G spowodowana brakiem wody i upałam
- 1-I fioletowy kamień półszlachetny
- 1-K grawerowana blacha z wizerunkiem Matki Boskiej
- 1-M wybrany krąg ludzi
- 1-R roślina podmokłych terenów
- 1-T nadzwyczaj tamo i dobrej jakości
- 4-F kolidują
- 4-N kolumna lub wspornik w kształcie postaci kobiecej
- 6-D w karty, na gitarze
- 6-P niedobry
- 7-A operowy lub estradowy
- 7-H kuchnia węgierska bez niej się nie obejdzie
- 7-J marszowy, taneczny
- 7-L odzienię
- 7-T odbierasz w kasie po zapłaceniu

- 8-C zimą ukryte w rękawiczkach
- 8-R miasto nad Tamizą

Pozomo

- 1-A marzyciel, utopista
- 1-K rękodzieło
- 2-A Odyseusz, tytuł powieści J Joyca
- 2-M para dla idioty
- 3-I rzeka w Hiszpanii
- 4-C suną na nich samie

- 4-M grupa najczynniejszych działaczy organizacji politycznych lub społecznych
- 5-H odwrotnie
- 6-B przyciąga gwoździe
- 6-M piękne słowa bez pokrycia
- 8-A epilepsja
- 8-L największy kraj Ameryki Łacińskiej
- 9-H jego imię nosi watykańska bazylika
- 10-A bajkopisarz grecki

- 10-P zjednoczenie, związek państw, kościołów
- 11-E grzechy
- 11-L złe jeśli wkładnie się na przyjęcie w twoim domu
- 12-A do pisania po tablicy
- 12-G najemny robotnik rolny
- 12-O reguła, norma, wzorzec

KRZYŻÓWKA NR 14 - ROZWIĄZANIE

- Pionowo
- 1-A okrawek
- 1-C Arkadia
- 1-J Bernard
- 1-L lektyka
- 2-E notesiki
- 2-H lastryko
- 4-B luki
- 4-K kora
- 6-A powaga
- 6-D kołpak
- 6-I szmaty
- 6-L rozwód
- 8-B noga
- 8-E sztorm
- 8-H szopka
- 8-K okaz
- 9-F ospa

SZUFLADA ROZWIĄZANIE

Wystarczy wyjąć 3 skarpetki albowiem mogą nam się trafić jedynie następujące układy 3 czarne skarpetki tj para czarnych - czarna 3 białe skarpetki tj para białych - biała, 2 czarne i 1 biała tj para czarnych - biała, 2 białe i czarna tj para białych - czarna

Przysłowia

Fabian i Sebastian, (20 I) gdy mróz dadzą, srogą zimę przeprowadzą
Jeśli dzień chmurny na Sebastian Świąty, powietrzem takim rok będzie przejęty
Święta Agnieszka łaskawa wypuszcza skowronka z rękawa
Święta Jagna taje bagna
Gdy Wincenty (22 I) za pogody - więcej wina niż wody
Na Święty Wincenty nieraz mrozek cięty
Gdy na Pawła (23 I) jest pogoda, to we znuwa jest dogoda

PODZIAŁ KWADRATU - ZADANIE

Z 12 zapalek układamy kwadrat jak na rys. Przy pomocy szczęścia DODATKOWYCH zapalek można podzielić ten kwadrat na 3 części o jednakowej powierzchni. Czy można tego dokonać, używając siedmiu dodatkowych zapalek?

Rys do zadania

Z.S.SIEMASZKO

Narodowe Siły Zbrojne

WYDAWNICTWO ODNOWA
LONDYN 1982

Książka o niezależnej organizacji wojskowej w Polsce w czasie II Wojny Światowej

Narodowe Siły Zbrojne

uznając rząd polski na emigracji, byli w opozycji do polityki prowadzonej przez czynniki oficjalne w kraju w stosunku do Sowieć, uważając, że (zwłaszcza od roku 1942) prowadzi ona prostą drogą do ponownej utraty niepodległości,
nie ulegały wpływom obcej propagandy, i nie otrzymywały żadnych pieniędzy, ani zaopatrzenia z zachodu czy wschodu,
odmawiały udziału w pomaganiu Sowiećom w zagrabianiu ziem polskich,
były zdecydowanie przeciwne pomysłowi powstania warszawskiego w ówczesnej sytuacji,
walczyły z obydwoimi wrogami od początku do końca,
były ze wszystkich organizacji polskich najzacieklej zwalczaną przez agentury sowieckie

Praca Siemaszki opiera się na zgromadzonych ciężkim trudem dokumentach i zeznaniach świadków, celowo nieraz pomijanych w dotychczasowych publikacjach.

Do nabycia:

Orbis Books (London) Ltd. 66 Kenway Road, London SW5 ORD!
lub u autora. 64 Twyford Ave., London W3 9 Q B
Cena z przesyłką £ 5.50.

HOKEJ NA LODZIE

Wyniki 21, 22 i 23 kolejki spotkan oraz tabela koncowa

GKS Katowice - Zagłębie Sosnowiec 2 7 (1 2,0 4,1 1)

GKS Tychy - Naprzód Janów 6 5 (2 1,1 2,3 2)

Polonia Bytom - Stoczniowiec Gdansk 7 0 (1 0,5 0,1 0)

Budowlani Bydgoszcz - Podhale Nowy Targ 1 4 (0 1,0 2,1 1)

ŁKS Łódź - Cracovia 10 7 (4 2,4 3,2 2) ***

Zagłębie - Tychy 1 6 (0 2,1 1,0 3)
Podhale - Stoczniowiec 3 2 (0 0,1 0,2 2)
Cracovia - Katowice 7 3 (5 0,1 2,1 1)
Naprzód - Polonia 1 1 (0 1,1 0,0 0)
Budowlani - ŁKS 2 2 (0 0,2 2,0 0) ***

ŁKS - Podhale 3 1 (0 0,2 1,1 0)
Polonia - Zagłębie 2 3 (1 1,1 2,0 0)
Katowice - Budowlani 15 1 (1 1,7 0,7 0)
Tychy - Cracovia 13 3 (8 1,4 1,1 1)
Stoczniowiec - Naprzód 3 7 (1 2,0 3,2 2)

1	Zagłębie	40	6	182-65
2	Podhale	31	15	127-69
3	Polonia	30	16	105-60
4	Tychy	29	17	118-82
5	Naprzód	27	19	112-93
6	Katowice	23	23	109-116
7	ŁKS	21	25	68-99
8	Budowlani	11	35	75-149
9	Cracovia	10	36	106-194
10	Stoczniowiec	8	38	66-141

SPORT SAMOCHODOWY

Lista najlepszych kierowców rajdowych i firm samochodowych za rok 1982

Kierowcy

- 1 Walter Roehri - RFN, 109 pkt
- 2 Michele Mouton - Francja, 97 pkt
- 3 Hannu Mikkola - Finlandia, 70 pkt
- 4 Stig Blomquist - Szwecja, 58 pkt
- 5 Per Eklund - Szwecja, 57 pkt
- 6 Bjorn Waldegaard - Szwecja, 36 pkt
- 7 Henri Toivonen - Finlandia, 32 pkt
- 8 Shekhar Mehta - Kenia, 30 pkt
- 9 Bruno Saby - Francja, 26 pkt
- 10 Jean Ragnotti - Francja, 20 pkt

SPORT

Timo Salonen - Finlandia, 20 pkt

Samochody

- 1 Audi 116 pkt
- 2 Opel 104 pkt
- 3 Datsun 57 pkt
- 4 Ford 55 pkt
- 5 Toyota 41 pkt

*

Juz wkrótce bo 22 stycznia rozpocznie się tradycyjny rajd Monte Carlo, otwiera on listę rajdów samochodowych w roku 1983

Następnymi będą
1-6 lutego - Portugalia
11-13 lutego - Szwecja
31 marca do 4 kwietnia - Kenia, rajd Safari,
5-8 maja - Francja, rajd dookoła Korsyki,
28 maja do 4 czerwca - Grecja, rajd Akropolu,
24-29 czerwca - Nowa Zelandia
22-29 lipca - Argentyna
24-28 sierpnia - Finlandia, rajd 1000 jezior,
2-8 października - Włochy, rajd San Remo,
19-24 listopada - W Brytania

PIŁKA NOŻNA

W ankiecie popularnej sportowej gazety "France-Football" na najlepszą drużynę piłkarską za rok 1982, drużyna polska została sklasyfikowana na drugim miejscu. Pierwsze miejsce przypadło w udziale mistrzom świata piłkarzom Włoch

A oto dalsza kolejność drużyn RFN, Anglia i Francja zajmują wspólnie trzecie miejsce, szóste Belgia i ZSRR, ósme Austria i Szwajcaria, dziesiąte Szkocja i CSRS

*****

W ankiecie "France-Football" na najlepszego piłkarza Europy 82 zwyciężył Paolo Rossi, Zbigniew Boniek uplasował się na trzeciej pozycji

Wyniki plebiscytu

1	Rossi - Włochy	115	pkt
2	Giresse - Francja	68	
3	Boniek - Polska	53	
4	Conti - Włochy	48	
5	Rummennigge - RFN	47	
6	Dasajew - ZSRS	17	
7	Littbarski - RFN	10	
8	Zoff - Włochy	9	
9	Platini - Francja	5	
10	Schuster - RFN	4,	

NARCIARSTWO

W Bischofshofen Austria zakończył się turniej czterech skoczników. Na skoczni w Bischofshofen triumfował Jens Weissflog z NRD, który dzięki temu zwycięstwu awansował na drugą pozycję w klasyfikacji generalnej. Zwycięzca poprzedniego konkursu rozegranego w Innsbrucku 19 letni Fin Matti Nykanene skakał ostrożnie, plasując się na 7 pozycji

Wystarczyło mu to jednak do zajęcia pierwszego miejsca w klasyfikacji generalnej Polak Piotr Fijas uplasował się ostatecznie na 13 miejscu, co należy uznać za sukces biorąc pod uwagę, że wyprzedził on wielu bardziej utytułowanych zawodników

Ostateczna klasyfikacja konkursu czterech skoczników

- 1 Matti Nykaene - Finlandia, 989,8 pkt,
- 2 Jens Weissflog - NRD, 972,2 pkt,
- 3 Horst Bulau - Kanada 960,9 pkt,
- 4 Peter Bergerud - Norwegia 959,5 pkt,
- 5 Steinar Braaten - Norwegia 955,1 pkt,
- 6 Richard Schallert - Austria 954,6 pkt

KOLARSTWO

Stanisław Grochowski nie pobł rekordu świata

Dokładny pomiar trasy na której St Grochowski przeprowadzał próbę pobicia 24 godzinnego rekordu świata (czwartek 30 września do piątku 1 października) wykazał, że zawodnik polski przejechał 806 171,5 km, a nie jak podano poprzednio 829 700 km

Rekordzista świata pozostał więc Anglik Roy Cromack - 815 930 km Grochowski odgraża się, że w tym roku przejedzie napewno nie mniej jak 840 km, czy wystarczy to do rekordu świata nie wiadomo. Inni zawodnicy też mają coś do powiedzenia Grochowski zamierza przeprowadzić próbę w lipcu lub sierpniu, żeby ustrzec się przed zmnem i opadami deszczu, które bardzo utrudniały mu jazdę poprzedniego roku

Jerzy Rudolf Słoński

Dnia 12 lutego 1983r. Stowarzyszenie Techników Polskich w Kanadzie, Oddział Toronto

urządza w Sheraton Centre

DOROCZNY BAL

Rezerwacje miejsc proszę zgłaszać do pani Teresy Berezowskiej tel 449-6733

Zgłoszenia debutantek przyjmuje pani Małgorzata Wyszowska tel 484-6702

Ceny biletów wstępu dol. 50 od osoby
Studenti i debutantki dol. 30

"ALOHA" MOTEL

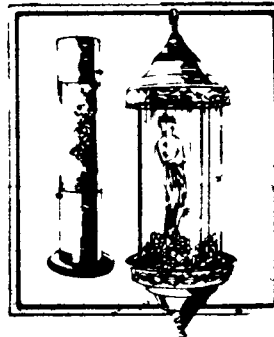
HIGHWAY 7 na wschód HIGHWAY 27
NOWOCZESNE POKOJE
Z KOLOROWĄ TELEWIZJĄ
POLSKA OBSŁUGA—CENY PRZYSTĘPNE
MANAGER STAN KRASNY
TEL 851 0871

Eurolux

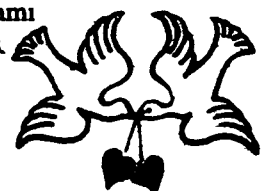
ZAKŁADANIE NOWYCH INSTALACJI
WYMIANA USZKODZONEJ
ELEKTRYCZNE URZĄDZENIA
PRZEMYSŁOWE I DOMOWE
SPECJALNOŚĆ
OŚWIETLENIE OGRODÓW
(LANDSCAPING LIGHT)

497-8441

HIGH PARK RESTAURANT Dining Lounge

czwartek, piątek, sobota
muzyka taneczna
Lokal zaprzyjaźniony z Polakami
tel. 533-3321 233 Roncesvalles

MY THREE SONS RESTAURANT 153 Roncesvalles Ave Tel 536-6119

DANIA POLSKIE I KANADYJSKIE
PIEROGI ZUPY DOMOWE
W KAZDĄ SOBÓTĘ - FLACZKI
ZAPRASZAMY

Echo Tygodnia

poszukuje współpracowników
Praca nieprzyjemna, za to w soboty i niedziele i od święta
Poszukujemy sprzedawców ECHA TYGODNIA w osiedlach polskich. Płacimy \$30 za sto sprzedanych egzemplarzy.

LEKKOATLETYKA

Zakończył się sezon lekkoatletyczny 82 i nie było w nim imprezy, która by zgromadziła na starcie całą czołówkę światową. Były wprawdzie mistrzostwa Europy, mistrzostwa Wspólnoty Brytyjskiej oraz mistrzostwa azjatyckie, nie są to jednak zawody na miarę igrzysk olimpijskich czy mistrzostw Świata. Sezon 82 przyniósł dużo rezultatów najwyższej klasy, jednak rekordów świata było stosunkowo niewiele. Miniony rok był rokiem wstępnych przymiarek i budowania formy do konfrontacji na szczycie, która nastąpi na mistrzostwach świata w Helsinkach (1983) i w rok później na igrzyskach olimpijskich w Los Angeles.

Biegi krótkie zdominowane zostały przez Amerykanów - Carl Lewis jest postacią pierwszoplanową, stać go na poprawienie starych rekordów z olimpiady w Meksyku (1968) na 100 m i skoku w dal.

Biegi średnie i długie Bardzo wyrównana czołówka Steve Ovett i Sebastian Coe potraktowali sezon 82 ulgowo lecząc kontuzje. Znalezli się jednak godni ich następcy, dwóch Brytyjczyków Steve Scott i Steve Cram wyrósłi na zawodników, którzy mogą śmiało konkurować ze swoimi bardziej utytułowanymi krajanami.

Bardzo duży postęp nastąpił w konkurencjach na 5000 i 10000 m. Dave Moorcroft, mimo że pobili wydawałoby się niezmiernie "wyśrubowany" rekord świata Henry'ego Rono na 5000 m, musiał zejść z biegni pokonany w swojej koronnej konkurencji w Atenach.

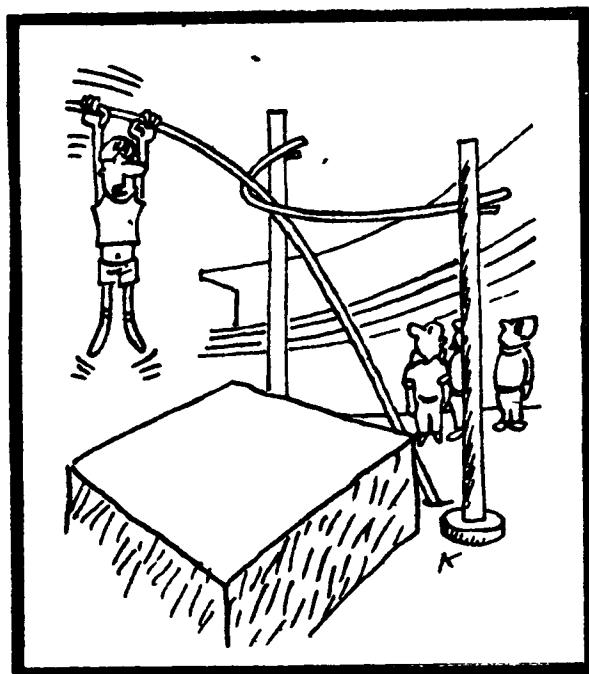
W skokach w dal i o tycze Amerykanie z powodzeniem przeprowadzili szturm na pierwsze pozycje.

Wspomniany już Lewis uważany jest za talent na miarę Owensa, Larry Myricks też nie powiedział ostatniego słowa.

Pierwsza pozycja Dave Volz'a w skoku o tycze z wynikiem 5 75 i zaraz potem trójka następnych tyczkarzy amerykańskich świadczy wyraźnie o zamiarach supremacji zawodników USA w tej do niedawna polskiej konkurencji.

W rzutach, poza rzutem młotem gdzie dominują zawodnicy sowieccy, Amerykanie zrobili dalsze postępy, oszczepnik Bob Roggy czy miotacze kulą Art Burns i Kevin Akins - mają duże możliwości poprawienia swoich wyników.

W dziesięcioboju króluje Brytyjczyk Daley Thompson i nie wydaje się żeby ktoś mógł mu poważnie zagrozić w sezonie 83 i 84.

Wyniki najlepszych lekkoatletów w sezonie 1982

100 m

RŚ 9 95 Jim Hines - USA, 68

10 00 Carl Lewis - USA
 10 03 Stanley Floyd - USA
 10 05 Calvin Smith USA
 10 10 Willie Gault USA
 10 11 Mike Miller USA
 10 13 Emmut King - USA

200 m

RŚ 19 72 Pietro Mennea - Włochy, 79

20 15 Mike Miller USA
 20 19 Phillip Epps - USA
 20 22 Tony Sharpe - Kanada
 20 23 James Butler USA
 20 27 Carl Lewis - USA
 20 31 Calvin Smith USA

400 m

RŚ 43 86 Lee Evans - USA, 68

44 67 Sunder Nix - USA
 44 68 Darrel Robinson - USA
 44 69 Bert Cameron - Jamajka
 44 72 Hartmut Weber - RFN
 44 76 Hassan El Kashief - Sudan
 44 86 Cliff Wiley - USA

800 m

RŚ 1 41,73 Sebastian Coe - W Brytania, 81

1 44 45 Steve Cram W Bryt
 1 44,48 Sebastian Coe W Bryt
 1 44 54 Rob Druppers Holandia
 1 44,71 Gary Cook - W Bryt
 1 44,72 James Robinson USA
 1 44,78 Peter Bourke - Australia

1 500 m

RŚ 3 31,36 Steve Ovett - W. Brytania, 80

3 32,12 Sydney Maree USA
 3 32 33 Steve Scott USA
 3 32 85 Thomas Wessinghage RFN
 3 33,12 Jose Abascal Hiszpania
 3 33,50 Ray Flynn - Irlandia
 3 33,66 Steve Cram W Brytania

5 000 m

RŚ 13 00,42 Dave Moorcroft - W Brytania, 82

13 00,42 Dave Moorcroft
 13 07,29 Bulto Wodago Etiopia
 13 07 50 Antonio Leitao Portugalia
 13 08 97 Henry Rono - Kenia
 13 09,50 Peter Koech - Kenia
 13 11 93 Alberto Salazar - USA

10 000 m

RŚ 27 22,5 Henry Rono - Kenia, 78

27 22,95 Fernando Mamede - Portug

27 24,39 Carlos Lopez - Portugalia
 27 25,61 Alberto Salazar - USA
 27 26,95 Alex Hagelsteens Belgia
 27 29,90 Henry Rono Kenia
 27 33,66 Werner Schildhauer NRD

3 000 m z przeszkodami

RŚ 8 05,4 Henry Rono - Kenia, 78

8 16,17 Henry Marsh - USA
 8 17 04 Patriz Ilg RFN
 8 17 22 Wolfgang Konrad - Austria
 8 17,41 Bogusław Mamuński - Polska
 8 18 80 Colin Reitz W Brytania
 8 19,05 Greg Duhaime - Kanada

110 m pl

RŚ 12 93 Renaldo Nehemiah - USA, 81

13 22 Greg Foster USA
 13 26 Willie Gault - USA
 13 31 Sam Turner - USA
 13 36 Alejandro Casanas Kuba
 13,37 Mark Mc Koy - Kanada
 13 39 Larry Cowling - USA

400 m pl

RŚ 47 13 Edwin Moses - USA, 80

47 48 Harald Schmid RFN
 48 44 David Patrick - USA
 48 44 David Lee USA
 48 45 Andre Phillips - USA
 48 46 Larry Cowling - USA
 48 50 Uwe Ackermann NRD

Ciąg dalszy w następnym numerze

Hokej
NA LODZIE

Reprezentacja polskich hokeistów przygotowująca się do mistrzostw świata w grupie B rozegrała kontrolne spotkania z młodzieżową reprezentacją Szwecji (do lat 20). Polacy przegrali w obu meczach 10 2(4 1,2 0,4 1) i 8 6(4 1,2 1,2 4).

Hokeiści sowieccy wygrali z Minnesotą 6 3 a nie jak błędnie podaliśmy w poprzednim numerze Echa 5 2.

Przepraszamy

W swoim ostatnim występie na ziemi amerykańskiej hokeiści sowieccy pokonali bez większego trudu Flyers Filadelfia 5 1(2 0,2 1,1 0).

Cennik ogłoszeń

1 kolumna x 1 cal — 5 dolarów
 2 kolumny x 1 cal — 10 dolarów
 1 kolumna x 2 cale — 10 dolarów
 1/2 strony — 175 dolarów
 1 strona — 350 dolarów

OGŁOSZENIA O WOLNYCH MIEJSCACH PRACY
 ORAZ OSÓB POSZUKUJĄCYCH TAKOWEJ
 BEZPŁATNE

Astra Meat Market

Właściciel E. Rembacz

Na składzie świeże mięsa — własnego wyrobu.
 wędliny oraz importowane towary spożywcze

2238 Bloor St West

Toronto

Tel 763-1093

KUPNO - SPRZEDAZ NIERUCHOMOŚCI

sprawnie załatwią

agenci firmy HIGH PARK

Tel 532-4441 217 Roncesvalles Ave

5. II. BAL

SŁOWA—SOLIDARNOŚĆ

W SALI KOŚCIOŁA ŚW. TERESY

PRZY 10 ULICY

W TORONTO—ETOBICO

WSTĘP Z KOLACJĄ \$ 14

BILETY DO NABYCIA.

KEY'S GIFTS 131 RONCESVALLES
 PROMPOL 2120 BLOOR STR. WEST

W restauracji Freepoland, Lakeshore Bld.
 i 30 ulica w Etobicoke—po 28.I. bilety po \$ 18.

FACHOWA OBSŁUGA
BATORY

Bakeshop & Delikatessen

Torty na każdą okazję, pączki, stefanki,
 jedyny w swoim rodzaju żytnio-razowy
 chleb własnego wypieku
 właśc K Kędzierski b mistrz cukiernik
 (416)533-7802 z M/S Batory

PROSBA STAREGO
PARTYZANTA

Wyższy oficer Armii
 Krajowej wiek ok 80
 lat mieszkający obecnie w
 Polsce prosi o APARAT
 SŁUCHOWY może być
 używany
 Prosimy o telefony w Toronto
 762-9880 za dnia lub 233-4423
 wieczorem

Otrzymałmy ostatnio \$ 20 od
 Stanisława KRASNEGO
 na aparat słuchowy dla 80-letniego
 weterana AK w Warszawie

